Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

…мнай 1921 оной …брийн 21-hээ гарана | № 73 (14093) | 1973 оной мартын 28, среда | Сэн 2 мүнгэн

БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨНДЭ ҮРГЭН ДЭЛИСЭ

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ НЭГЭН

Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ заводой түрүүшын ээлжээн hаяхан ашаглалтада тушаагдаа. Тус завод томо предприятинуудай тоодо орохо, өөрынгөө продукциин Зүүн Сибиирии, Алас-Дурна зүтэй экономическа районуудые хангаха байна.

Табан жэлэй шиидхэхы жэлэй шухала барилга болохо энэ талмай дээрэ заводой гол цехүүд бодхогдоод, техническэ түхеэрэлгэ хабсаргагдажа байна. Хабсаргамал түмэр-бетон зүйлнүүдые тааруулан тодхогшод, гагнуури, армаг хэгшэд хоорондоо мүрысэнэ.

Заводые бодхоожо байhан хүдэлмэришэд социалис уялгануудаа дүүргэхын түлөө оролдоно. Заводой барилга дээрэ дүй дүршэлтэй барилгашад олон. Тэдэнэй дундаhаа 834-дэхи барилга-хабсаралгын поездын Михаил Львовой даадаг бригада түрүүлжэ ябана. Бригадын гэшүүд даабаряа халаан бүхэндэ үлүүлэн, hайн шанартайгаар дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бетонщигуудай түрүү бригадые даагша Михаил Львов.

П. БУРМАКИНАЙ фото.

КВАРТАЛАЙ ТҮСЭБ — ХОЁР hАРА СОО

Хяагтын аймагай түрүү преприятинуудай нэгэн — Наушкын мяханай комбинадай коллектив 1973 оной нэгэдэхи кварталайнгаа үйлэдбэриин түсэбые хоёр hарын туршада үлүүлэн дүүргэhэн байна. Тусхайлбал, мал үүсэлжэ, мяха абаха даалгабаряа 118 процент, колбаса гаргаха түсэбөө 103, малай тэжээл гаргаха түсэб 160 процент дүүргээ.

Комбинадай коллектив табан жэлэй түсэбые түрүүшын жэлhээ эхилээд ходо үлүүлэн дүүргэжэ ябана. Түрүүшын хоёр жэлэй туршада мал үүсэлхэ түсэб 119 процент дүүргэгдэжэ, түсэбhөө гадуур 663 тонно мяхан үгтөө. Табан жэл соо комбинадай цехүүдтэ шэнэ түхеэрэлгэ тодхожо, ажалай бүтээсые горитойгоор дээшэлүүлхээр хараалагдаhан түсэб баhал hайнаар бэелүүлэгдэжэ байна.

Энэ коллектив шиидхэхы жэлэй түсэб болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө Бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, ажалайнгаа эршые улам шангадхажа ябана. Үнгэрэгшэ, 1972 ондо туйлаhан амжалтаяа мүнөө саашань арьбадхана. Нёдондо жэлдэ түсэбhөө гадуур 43 мянган түхэригэй олзо оруулhан hаа, энэ жэлдэ тэрэнээ холо ахихаар ха.

Халаанайнгаа нормые саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг, олониитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг үйлэдбэриин 15 түрүүшүүл коммунис ажалай ударник гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Хүдэлмэришэд Е. А. Тайшикина, А. Н. Лукин, Т. М. Большакова, М. Г. Коноваленко, Г. А. Блатнер болон бусад hара бүридэ даалгабаряа 120—140 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Наушкын мяханай комбинадай коллектив олон жэлдэ hайнаар хүдэлжэ, үйлэдбэрээ ходо хүгжөөжэ байhан дээрэhээ ССР Союзай алдарта 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалис мүрысөөнэй дүнгөөр КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, Министрнүүдэй Соведэй болон Облпрофсоведэй ойн баярай грамотаар шагнагдаhан юм. Мүн 1972 оной ажалай дүнгөөр республикынгаа мяханай промышленностиин нэгэдэлэй дамжуулгын Улаан туг, мүнгэн шантагаар абаhан байгаа.

Комбинадай директор Цыбик Дашиевич Доржиев предприятиингаа хүдэлмэришэдэй саашанхи зорилго, үйлэдбэриингөө арга боломжо тухай хөөрэжэ үгэбэ. Шэнэ техникэ, түрүү арга хэрэглэхэ талаар ехэ юумэн хэгдэhэн байна. hүүлэй хоёр жэлэй туршада комбинадай цехүүдтэ шэнэ түхеэрэлгэнүүд табигдаа, хүдэлмэришэд бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа hураа. Энэ амжалтаяа улам арьбадхан ажалайнгаа эршые саашань үшөөл шангадхахын түлөө оролдожо байна. 1973 ондо мал үүсэлгэhээ 2350 тонно мяха абаха түсэбөө ноябриин 15-да, 350 тонно колбаса гаргаха даабаряа декабриин 28-да, малай тэжээл үйлэдбэрилхэ жэлэйнгээ даабарине ноябриин нэгэндэ дүүргэхэ уялга абаhанхай. Саашань хэлэхэдэ, продукциин өөрын үные түсэбөөр хараалагдаhанhаа гадуур 32 мянган түхэригөөр хямдаруулха, мүн продукци худалдаха даабаряа 180 мянган түхэригөөр үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ тус комбинадай коллективэй абаhан социалис уялганууд дотор хэлэгдэнэ.

Хүдэлмэришэдэйнь хэлэhэн үгэдөө хүрэхэ байhанда этигэмээр. Түрэл республикынгаа 50 жэлэй ойе ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө тэмсэл улам эршэдэнэ.

Д. ЦЫБЕНОВ,
манай корр.

УЛААН ТУГТА КОЛЛЕКТИВ

Ой модоной, модо болбосоруулгын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком болон «Забайкаллес» комбинат февраль hарын үрэ дүн гаргажа, мүрысөөндэ эрхимлэгшэдые элирүүлээ.

Модо бэлэдхэлэй предприятинуудай дундаhаа Байгалай леспромхоз түрүүлжэ гараа. Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтаха гэжэ шиидэhэн энэ коллектив модо бэлдэхэ, шэрэхэ февраль hарын даабарине 119 процент дүүргэhэн, леспромхозой модошод дамжуулгын Улаан тугта, 1-дэхи мүнгэн шанда хүртөө.

Н. ТЮРНЕВ.

Л. И. БРЕЖНЕВ ФРГ-гэй ЭЛШЭН САЙДТАЙ УУЛЗАБА

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев Германиин Федеративна Республикаhаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд У. Зам гэгшэтэй мартын 26-да уулзажа, хани ёhоор хөөрэлдэhэн байна. Элшэн сайд ФРГ-гэй федеральна канцлер В. Брандтын эльгээhэн бэшэгые Л. И. Брежневтэ дамжуулба.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. И. Блатов, СССР-эй МИД-эй коллегиин гэшүүн А. П. Бондаренко, СССР тэхи ФРГ-гэй посольствын советник Г. Алекси гэгшэд хөөрэлдөөндэ байлсаа.

Апрелиин 21-дэ — коммунис субботник

ЗАГАhАШАДАЙ ҮГЭ

Берингово далайда загаhа агнажа байhан «Мыс Ермака» гэжэ ехэ траулерай экипаж В. И. Ленинэй түрэhэн ойя үдэрые габшагай ажалаар тэмдэглэхэ гэhэн москвагайхидай үүсхэл ехэтэ hайшаан дэмжээ. Эдэнэр арьбалhан горючи ба материалнуудаа коммунис субботнигой үдэр хэрэглэн ажаллаха, загаhа барижа ба буйлуулан шанаржуулжа олоhон мүнгэеэ юhэдэхи табан жэлэй фонддо дамжуулха байна.

Хабаровска хизаарай загаhашад апрелиин 21-нэй үдэрые ажалай эгээн үндэр бүтээсэтэ үдэр болгохоор шиидээ. Камчаткын хахад арал шадар загаhа барижа байhан колхозно флотилиин 39 сейнерэй экипажнууд тодорхой уялгануудые абаба. Эдэнэр табан жэлэй фонддо 8 мянган түхэриг оруулхаар хараална.

Хабаровск. **(ТАСС-ай корр.).**

ТАБАН ЖЭЛЭЙ ФОНДДО

Днепр шадарай Новомосковско районой Калининай нэрэмжэтэ колхоздохи коммунис субботнигой штаб апрелиин 21-дэ хэхэ хүдэлмэриингөө түсэб батална. Энэ үдэр 400 хүн — полеводууд, малшад, механизаторнууд хүдэлмэрилхэ. Бэеэ хүсэhэн хүнүүдhээ гадна, мүн hургуулиинхид мал ажалай фермын байрануудые болбосон түхэлтэй болголсохо юм. 1.500-гаад модо ба бургааhа тариха түсэбтэй. Ажаллажа олоhон мүнгэеэ Табан жэлэй фонддо оруулхаар хараалаа.

Днепропетровск. **(ТАСС-ай корр.).**

АЛМАhАН МАТЕРИАЛНУУДААРАА

Минскын Куйбышевай нэрэмжэтэ арhанай-галантерейнэ фабрикын хүдэлмэришэд, инженернүүд болон техникүүд, алба хаагшад бултадаа коммунис субботнигто хабаадаха гэжэ шиидэнхэй. Энэ үдэр юрынхиhөө ехэ—81 мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилхэ гэhэн уялга эндэхи коллектив абаа.

Минск. **(ТАСС-ай корр.).**

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ЖЭШЭЭ

Чебоксарай агрегатна заводой социалис мүрысөөнэй түрүүшүүлэй слéдто хабаадагшад коммунис субботнигой үдэр ажалай эгээн үндэр бүтээсэ туйлаха гэжэ шиидээ. «Улаан субботын үдэр» 650 тонно булад ба шэрэм хайлуулха, 200 тонно түмэр дабтаха гэхэ мэтэ уялгануудые абаба.

Тракторнуудта табигдаха запас хэрэгсэлнүүд, электроаппарадууд, мэргэн приборнууд, будүүд ба мебель субботнигой үдэр Чувашай промышленна предприятинуудаар бүтээгдэн гаргагдаха. Табан жэлэй фонддо 2 миллион шахуу түхэриг мүнгэн оруулагдаха.

Чебоксары. **(ТАСС-ай корр.).**

Совет парламентаринар Колумбида

БОГОТО. (ТАСС). Колумби соогуур ябажа байhан, СССР-эй Верховно Соведэй национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо В. Е. Лобанко түрүүтэй СССР-эй Верховно Соведэй делегаци Картахена хотодо хүрэбэ.

Хотын мэр Хуан Аранго Ир ба бусад тушаалтад совет айлшадые халуунаар угтаа.

Тус делегаци Картахена хотын үзэсхэлэн газарнуудтайнь танилсаба. Делегациин хүндэлэлдэ уулзалга эмхидхэгдээд, Колумбиин парламентаринар ба нютагай засагай түлөөлэгшэд тэрээндэ хабаадаа.

Совет эрдэмтэд Индидэ

ДЕЛИ. (ТАСС). Замбуулинай дайдые шэнжэлхэ ба ашаглаха уласхооронын харилсаа холбооной соведэй («Интеркосмос») түрүүлэгшэ, академик Б. Н. Петров толгойлогшотой, СССР-эй Наукануудай академиин делегаци Индиин ниислэлдэ ерээ.

Дэлхэйе тойрон ниидэхэ Индиин хэмэл одые Советскэ Союзай туhаламжаар дэгдээхэ ябадалтай холбоотой асуудалнуудые совет эрдэмтэд эндэ байха үедөө энэдхэг ханинартаяа зүбшэлхэ юм.

МАРТ 20 — ГАЗАР hАЙЖАРУУЛХА ГАБШАГАЙ ХОЁР hАРА — МАЙ 20

ТУСХАЙ ЗВЕНО ЭМХИДХЭГДЭНЭ

Яруунын колхоз, совхозууд жэлhээ жэлдэ үрэhэ хүрэнгөөр дуталдадаг. Яруунын, «Комсомольский» совхозуудта үрэhэнэй тусхай звено үнгэрэгшэ жэлдэ эмхидхэгдэhэн юм. Байгша ондо «Победа» колхоздо иимэ түхэлэй звено бии болгогдобо.

Түсэбтэ табан жэлэй гурбадахи жэлдэ тус звено 307 гектарта шэниисэ, 290 гектарта обёос, 77 гектарта ешмээн тариха юм. Тэдэнэр 8540 центнер хүрэнгын ороохо ургуулжа абаха түсэбтэй.

— Звеногой мэдэлдэ гэнжэтэ дүрбэн, мөөртэй 1 трактор даалгагданхай. Хабарай тарилгын үедэ 16 механизатор ажаллаха. Звеное даагшаар ажахымнай дүй дүршэлтэй таряашадай нэгэн К. Молодцов томилогдонхой. 60 гектарhаа, бэшэндэнь тарилга паар дээрэ хэгдэхэ, — гэжэ ажахын главна агроном нүхэр Е. Мункоев манда мэдүүлбэ.

Тарилга хэхынгээ урда тээхэнэ 674 гектарта фосфорно үтэгжүүлгэ оруулагдаха. Ороохо тарянай тогтууритай hайн ургаса хуряажа, ажахыгаа өөрын үрэhөөр гүйсэд хангаха гэhэн зорилго звеногой урда табинхай.

А. БАБУШКИН.

Яруунын аймаг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. Г. Бойков машиннаhаа наг шэбхэ буулгажа байна.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фототекст.

ҮДЭР БҮРИДЭ 35 ТОННО

Кабанскын аймагай «Байкальский» совхозойхид юhэдэхи табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ ороохо тарянай, үбhэ ногооной үндэр баян ургаса абахын түлөө дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой. Тэдэнэр тарялан, сабшалангаа hайса үтэгжүүлхын тулада ехэ оролдолго гаргана. Отделени бүхэндэ энэ хүдэлмэри тусхай бүлэг механизаторнуудта даалгагданхай.

Сабшалан, тарялан hайжаруулха хоёр hарын соносхогдоhонhоо хойшо наг шэбхэ зөөлгэ бүри эдэбхитэйгээр ябуулагдана.

Тус совхозой хоёрдохи отделенидэ энэ хүдэлмэри бүри эмхитэйгээр ябуулагдана. Самосвал машинын жолоошон Михаил Гордеевич Бойков февралиин 18-hаа «Береговая» гэжэ нютагай hаалиин фермэhээ шэбхэ шэнисын поли дээрэ зөөжэ эхилээ hэн. Үдэр бүридэ 35 тонно шэбхэ зөөжэ гаргана. Фермэhээ холо бэшэ оршодог шэнисын 60 гектар талмайн 47 гектарта наг шэбхэ гаргаад байна.

ТАРЯАЛАНГАА ҮРГЭДХЭХЭБДИ

Ажахымнай таряашад болон механизаторнууд бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоод, түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы жэлдэ ороохо тарянай тогтууритай hайн ургаса хуряаха гэжэ шиидэнхэй. Байгша ондо механизаторнууд болон луговодууднай гектар бүриhөө 10 центнер ороохо, тэрэ тоодо 10,5 центнер шэниисэ, 12,5 центнер үбhэ хуряажа абаха гэhэн социалис уялгатай.

Хараалhанаа бодото дээрэнь бэелүүлхын тула манда горитойхон хүдэлмэри хэгдэхэ зэргэтэй. Жэл бүри олошоржо байhан үхэр малдаа хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээл, ороохо таряа ургуулха гээшэ хүдөөгэй ажалшадай мүнөө үеын дайшалхы зорилгонуудай нэгэн.

Шэнэ газар элдүүрилгэдэ бидэ ехэхэн анхаралаа табинабди. Байгша ондо 1300 гектар хаягдаhан бэлшээри, добо, ойн соорхой хахалагдаха. hайнаар элдүүрилээд, минеральна үтэгжүүлгэ оруулhанайнгаа удаа тарилга хэхээр хараалнабди. Манда тусхай отряд байгуулагданхай. Эдэнэрэй ажалые главна агроном Б. Цыдыпов, инженер-мелиоратор С. Цыденов гэгшэд хүтэлбэрилхэ. Эдэнэй мэдэлдэ гэнжэтэ 7—8 трактор болон бусад оньhон түхеэрэлгэ үгтэнхэй. Ойрын үдэрнүүдтэ К-700 түхэлэй 2 трактор манда асарагдахаар хараалагдана. Мүн эдэ тракторые шэнэ газар хахалалгада хүдэлгэхэбди. Энэ хэрэгтэмнай «Бурводстрой» трестын нүүдэл оньhожоруулагдамал колонныи механизаторнууд туhалалсаха юм.

«Хабарай үдэр жэл тэжээдэг» гэжэ таряашад зүб хэлсэдэг. Механизаторнуудаймнай эгээл харюусалгатай ажал — хабарай тарилга үдэрhөө үдэртэ ойртожо байнхай. Хабарай тарилгада хүдэлгэгдэхэ оньhон техникэ заhабарилга манда дүүрэхэ дутэлэнхэй. Заhабарилагдахаар хараалагдаhан 86 тракторай 64-ниинь түгэс бэлэн болгогдонхой. Плуг, сеялкэ болон бусад шагтагалагдадаг оньhон түхеэрэлгэнүүдые заhабарилга ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэгдэхэ. Заhабарилгада хэрэгтэй запасной часть, детальнуудай олоор дуталдабашье, механизаторнууднай арга хургаяа оложо, үлэгшэ тракторнуудаа hаяын болзорто бэлэн болгохо.

Сабшалан, тарялан hайжаруулха габшагай хоёр hара соносхогдобо. Энэ шухала ажалаа түрүүшын үдэрhөө эмхи гуримтайгаар ябуулха зэргэтэйбди. Энэ хугасаада механизаторнуудnай сабшалан дээрэ 5500 тонно, тарялан дээрэ 3000 тонно наг шэбхэ гаргажа тарааха юм. Энэ хүдэлмэриие Михаил Антоновой даадаг луго-мелиоративна отряд, отделенинүүдтэ тусхай звенонууд хэнэ. Эдэнэрэй мэдэлдэ 8 трактор, шэбхэ ашаха түхеэрэлгэнүүд даалгагданхай. Хоёр hарын туршада 300 гектар сабшалангай хүрьhэ hайжаруулха, 100 гектарта сабшалан үндэhөөрөө hайжаруулагдажа, 250 гектарта үтэг хэхэ байнабди. hайрамай уhаар 5708 гектар тарялан, сабшалан уhалха хүдэлмэри эмхитэйгээр ябуулагдахань.

Мүнөө үедэ 250 гектар сабшаланда 1250 центнер минеральна үтэгжүүлгэ оруулагданхай. Энэ талаар ажахымнай дүй дүршэлтэй луговодуудай нэгэн Гомбожап Чимитович Жанчиковай даадаг звеногой ажал урагшатай. Эндэ Намжилдоржо Найданов, Гутап Аюров болон бусад ажалдаа онсо шалгарна.

hаянай байдалаар манда 250 гектар hөөг бургааhанhаа сэбэрлэгдэбэ. Шэнэ газар хахалха хүдэлмэри совхозой дирекци, парткомой хамтын заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнхэй. Ажахымнай таряашад, механизаторнууд энэ шухала хүдэлмэреэ hайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ эрмэлзэнхэй.

Р. БАЯРТУЕВ,
Хэжэнгын совхозой директор.

hАЙНААР ҮНГЭРГЭХӨӨР ШИИДЭНХЭЙ

Тарялан, сабшалангаа hайжаруулжа, ороохо тарянай, үбhэ ногооной тогтууритай баян ургаса хуряажа абахын тула манай колхозой ажалшад оролдожо байнхай. Габшагай хоёр hарын туршада нуга сабшалан дээрэ 2 мянган тонно тарялан дээрэ, 3 мянган тонно наг шэбхэ гаргагдаха юм. Наг шэбхэ зөөлгэдэ ажахымнай дүй дүршэлтэй механизаторнууд табигданхай. Механизаторнууд Илья Бадмаев, Владимир Савватеев, Сергей Бальжинимаев, Александр Казанкин болон бусад эндэ ажаллана. Май hарын 20 болотор 300 гектар сабшалан модо, шулууhаа сэбэрлэгдэхэ.

Луговодуудай сабшалан уhалха hубаг, ханаабуудаа сэбэрлэжэ, бэлэн болгобо. Бүхы сабшалангаймнай 800 гектар уhалагдана. Хэдэхэн үдэрэй туршада сабшалан дээрэ 200 тонно минеральна үтэгжүүлгэ, 100 гаран тонно наг шэбхэ гаргагдаба.

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы энэ жэлдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд хамтынгаа адууhа малда бардам хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхэжэ абахын тула бүхы хүсэ шадалаараа оролдожо байна.

М. ДОНДОКОВ.

Загарайн аймаг.

ГЭМТЭ ЯБАДАЛДА ЭСЭС ТАБИХА!

(Улаан-Үдэ городой партийна, ажахын эдэбхитэдэй суглаанһаа)

Улаан-Үдэ городой партийна, ажахын эдэбхитэдэй суглаан һаяхан болоо. «Улаан-Үдэ городто гэмтэ ябадалтай тэмсэл шангадхаха ба ниитын гурим сахилгые һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» элидхэл партиин горкомой секретарь нүхэр **С. В. Ангапов** хээ.

Гэмтэ ябадалтай тэмсэл шангадхаха ба ниитын гурим һайнаар сахиха талаар һүүлэй үедэ город дотор ехэ юумэн хэгдээ. Энэ асуудалаар, парти, правительствын гаргаһан тогтоолнуудай үндэһөөр, ойлгуулалгын хүдэлмэри үргэдөө, гүнзэгырүүлэгдөө, энэ хэрэгтэ үргэн олониитэ бүри эдэбхитэйгээр хабаадуулагдана, милициин, сүүлэй, прокуратурын органуудай хүдэлмэри нилээд һайжараа.

Совет хуулинуудые хүн зондо гүнзэгыгөөр, ойлгуулхын, нэбтэрүүлхын тула семинарнууд, [illegible]элхидэй суглаанууд болодо[illegible], олониитые хабаадуулһан университедүүд, лекторнүүд хүдэлнэ, хүн зоной ажаһуудаг газарта ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулагдана.

Партийна, совет органууд гэмтэ ябадалтай тэмсэхэ хэрэгые саг үргэлжэ зүбшэжэ, шэнжэлжэ, зохихо хэмжээнүүдые абажа байдаг юм. Эдэ бүгэдын ашаар һүүлэй жэлнүүдэй үедэ город дотор гэмтэ ябадал гаргалга үсөөрөө, ниитын гурим сахилга һайжараа гээд суглаан тэмдэглээ.

Зүгөөр хулигаантаха, архидаха, ниитын зөөридэ гараа хүргэхэ ушар үшөөл олон байһаар. Энээнһээ байтагай аюултай хойшолонтой гэмтэ ябадал үзэгдэнэ. Энэ ушарые усадхаха шухалын шухала арга нүхэсэл гэхэдэ, олониитын хүсые, илангаяа хүнүүдые хүмүүжүүлгэдэ коллективэй үүргэ дээшэлүүлхэ шухала гэһэн тобшолол элидхэлшэ, мүн үгэ хэлэһэн хүнүүд хэбэ. Тиихэдэ гэмтэ ябадал — олонхи ушарта архидалгын хойшолон гэжэ баримтанууд гэршэлнэ.

Тиимэһээ архидаха ябадалтай саг үргэлжэ хаа хаанагүй тэмсэхэ гэшэ шухала хэрэг болоно. Тиихын тула архи худалдаха гурим сахиха, архиин хоро ба хойшолон тухайнь ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулхын тула бүхы хүсэеэ, аргаяа хэрэглэхэ хэрэгтэй. Зарим газарта ажал дээрээ архидаха, хамтаараа архи ууха ябадал үзэгдэнэ. Иимэ ябадалай хойшолон илангаяа аюултай: ажал дээрээ архи ууһан хүн өөрөө гэмтэхэһээ гадна, бусад олон ажалшадай ами наһанда ехэ аюул тохёолдуулна. Энэ талаар — ажалай журам шангадхаха, иимэ аюул тохёолдуулһан хүндэ зэмэ тохохо хүрэтэр хэмжээнүүд абтаха болоно. Мүн ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха, архидаһан нэгэшье ушарые алгад гарангүй, буруушаажа байха, архидаха арга боломжо нэгэшье хүндэ олгуулхагүй — иимэ оршон байдал ажалша коллективэй дунда байгуулагдаха зэргэтэй.

Һургуулиин наһанай үхибүүдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, совет хуулинуудые ойлгуулха хүдэлмэриие шангадхаха байһан тухай суглаан онсо анхаралаа хандуулаа.

Гэмтэ ябадалтай тэмсэхэ талаар Железнодорожно райондо ехэ хүдэлмэриин ябуулагдажа байһан тухай партиин эндэхи райкомой секретарь нүхэр **Болдонов** хөөрэжэ үгөө.

— Ленинградай партийна организациин дүршэл нэбтэрүүлжэ, бидэнэр микрорайонуудые байгуулаабди, ниитын соведүүд хүдэлнэ, ажалша бүхэнтэй, хүн бүхэнтэй уулзажа, ами аминдань хөөрэлдэхэ, зүбшэлдэхэ хэрэг дэлгэрэнхэй, — гээд тэрэ хэлээ. — Горсовет һүүлэй үедэ ниитын гурим сахиха талаар һайн шиидхэбэринүүдые абаһан юм. Теэд тэдэнь ажалша коллектив бүхэндэ заримдаа хүрэдэггүй шэнги. Абаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгажа байха хэрэгтэй.

Октябрьска райсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр **Антакшинова** үгэ хэлэжэ, гэр байрын, коммунальна ажахын управлени бүхэндэ гэмтэ ябадалтай тэмсэхэ пунктнуудые байгуулха хэрэг ехэ туһатай, гээд тэмдэглээ. Саашань үгэ хэлэгшэ предприяти бүхэндэ тоо бүридхэл, хиналта шалгалта шангадхаха тухай хэлээ.

Энэ хадаа ниитын зөөри үрихэ, хулгайлха ябадалтай тэмсэхэ үрэ ехэтэй арга мүн.

Авиационно заводой парткомой секретарь нүхэр **Бондаренко** заводойнгоо ажалшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие хайшан гэжэ ябуулдаг тухайгаа хөөрөө. Эндэ коллективэй социальна хүгжэлтын түсэб табигданхай. Энэ түсэбэй ёһоор ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулагдадаг. «Цехэй коллектив бүхэндэ журам эбдэхэ ябадал ушаруулхагүй!» гэһэн уряа дэлгэрэнхэй. Социалис мүрысөөнэй дүрим соо ниитын гурим сахиха, гэмтэ ябадал гаргахагүй гэһэн тусхай уялга бии. Тэрэниие эбдэбэл, шанда хүртэхэгүй, элдэб янзын хүнгэлэлтэ абахагүй гэжэ хэлэгдэнхэй. Энэ заабари ехэ нүлөөтэй юм.

Республикын Верховно сүүдэй түрүүлэгшэ нүхэр **Могнонов** үгэ абажа, зарим айлай, илангаяа залуу гэр бүлын харилсаа бэхижүүлхэ, архидалгые усадхаха тушаа хэлээ. Гэр бүлын харилсаан — ниитын хэрэг гэжэ тэрэ онсо тэмдэглээ.

Буряадай госавтоинспекциин начальник нүхэр **Тихонов** жолоошодой журам һайжаруулха, үйлсөөр транспортын ябаха шэнэ гурим бүхы хүн зондо үргэнөөр ойлгуулжа үгэхэ тухайда үгөө зорюулаа.

Суглаан дээрэ олон хүн үгэ хэлээ. Тэдэнэр гэмтэ ябадалтай тэмсэхэ талаар город дотор хэгдэжэ байһан хүдэлмэриин зарим дүнгүүдые согсолоод, энэ хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха тодорхой хэмжээнүүдые дурадхаа.

Городой партийна, ажахын эдэбхитэдэй үмэнэ партиин обкомой секретарь нүхэр **В. Г. Бирюков** үгэ хэлээ.

Суглаан дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

М. НИМАЕВ.

СУРТАЛШАДАЙ ҮДЭР

Партиин Түнхэнэй райкомой пропаганда, агитациин таһаг һара бүхэнэй эхиндэ «үзэл сурталай хүдэлмэрилэгшын үдэр» үнгэргэдэг болонхой.

«Знание» бүлгэмэй аймагтахи эмхиин түрүүлэгшэ, харюусалгата секретарь, аймагай гүйсэдхэхэ комитедэй культурын таһагай, аймагай соёлой байшангай, библиотекын, киногой, редакциин, радио-дамжуулгын, ЗАГС-ын хүдэлмэрилэгшэд иимэ үдэртэ уригдадаг байна. Энэ хэмжээ ябуулгын гол зорилго хадаа олониитын дунда ябуулагдадаг политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин шэнэ онол арга, зам бэдэрхэ тухай, мүн үнгэрһэн һарада хэгдэһэн хүдэлмэри тухай хөөрэлдэдэг. Саашадаа хэхэ юумэн тухайдаа ярилдадаг байна.

Мартын эхеэр иимэ үдэр үнгэргэгдөө. Малшадые хангаха хэрэг һайжаруулха тухай культурын таһагые даагша Х. Х. Хантаев үгэ хэлээ. Шэнэ гурим ёһо нэбтэрүүлхэ тухайда аймагай ЗАГС-ые даагша Х. Х. Ахметова, лекционно хүдэлмэри тухай «Знание» бүлгэмэй аймагай организациин секретарь Ш. Байминов, Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдан харуулагдаха киногой түсэб тухай киносетиин директор А. Ф. Шоретов гэгшэд үгэ хэлээ.

Хөөрэлдөөнэй үедэ дурадхалнууд хэлэгдэһэн байна. Агитбригадые шэнэлхэ, программыень шэглэлтэй һайн болгохо, уран һайханай харалгада бэлдэхэ хэрэгтэнь тоёлой байшангуудта, клубуудта туһаламжа үзүүлхэ гэжэ аймагай соёлой байшанда дурадхагдаа, һургуулиин амаралтын үедэ хүүгэдэй киногой фестиваль үнгэргэхэ гэгдээ. Мүн залуу айлнуудай удэшэ үнгэргэдэг болохо, шэнэ гурим ёһо нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри эрхилхэ даабари ЗАГС-да үгтэһэн байна. Мүн уншагдадаг лекцинүүдэй шанар һайжаруулха тухайда хөөрэлдөөн болоо.

Апрелиин эхеэр иимэ үдэр үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

А. МЕЗЕНЦЕВ,
партиин Түнхэнэй райкомой пропаганда, агитациин таһагые даагша.

КИЕВ. Киевэй В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Арсенал» заводой коллектив революционно болон ажалайнгаа ёһо заншалаар суурхадаг. Заводой цехүүдтэ табан үдэрэй даабариие дүрбэн үдэр соо дүүргэхэ гэһэн хүдэлөөн дэлгэрэнхэй. Мүлигшэ А. А. Донченко мүрысөө үүсхэгшэдэй нэгэн юм. Тэрээндэ предприяти соо түрүүлэн партийна шэнэ түхэлэй билет барюулагдаа. Тэрээнтэй хамта токарь А. Д. Ювченко, коммунис ажалай ударник Г. А. Васюков, цехэй комсомольско организациин секретарь залабарилагша Михаил Вознюк болон заводой бусад коммунистнууд партийна билетүүдые абаба.

Баяр ёһололой энэ үдэр предприятиин түрүү коммунистнууд партийна шэнэ түхэлэй нэгэдэхи номерой билетэй Владимир Ильич Ленинэй нэрэ дээрэ бэшэгдэһэндэ баяртай байһанаа мэдүүлээ.

— Ленин хододоо бидэнтэй. Ленин бидэниие коммунизмын» замаар хүтэлбэрилжэ ябаһан тугнай гээшэ. Коммунис партимнай совет арадые энэ замаар хүтэлжэ ябана,— гэжэ коммунистнууд хэлэбэ.

Зураг дээрэ: зүүн гарһаа — Киевэй В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ «Арсенал» [...] дой түрүүшүүл: Со[...] Ажалай Герой [...] А. А. Донченко, [...] бригадын [...] ажалай бригадын [...] А. Д. Ювченко, [...] ажалай ударник [...] Г. А. Васюков, [...] цехэй партийна орг[...] секретарь, коммунис[...] шлифовальщигуудай [...]дын бригадир Г. [...]ков, цехэй комсо[...] организациин секрета[...] зернэ станогуудые [...]рилагша М. А. Во[...]шэд партийна шэнэ [...]дые абаад байна.

ТАСС-ай фото[...]

ТҮЛ АБАЛГЫН ЯБАСЫЕ ШАЛГАНАБДИ

ХУРЬГАД ӨӨДЭРГЭН, ХОНИШОД УРМАТАЙ

Хурамхаанай аймагай Гааргын совхозой хонишод хурьгадаа гээлтэ хороолтогүйгөөр түлжүүлжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула яһала оролдожо байнхай. Хонидоо саг болзор соонь эдеэлүүлнэ. Хурьгалха хонидые алдангүй илгана.

—Эхэ хонин бүридэ үдэртөө 600 грамм үбһэн, хэршэгдэһэн һолоомон, 300 грамм талха үгэнэбди. Хурьгалһан хонид хүшэ тамираар яһала һайн. Нарай хурьгадшье нёдондонойхиһоо һайнаар түлжүүлэгдэнэ, — гэжэ тус совхозой директор Лев Базарович Цыремпилов хэлэжэ байгаа һэн.

Үдэ багта Жанайн нугада үбэлжэдэг Федор Буянтуевай отарада хүрэжэ ерэбэбди. Үндэр томо бэетэй, гушаад гара наһанай хүн хорёо соо хонидоо эдеэлүүлжэ байна.

Федор арбан табадахи жэлээ хонишоноор хүдэлжэ, нилээд дүршэлтэй болоһон хүн юм. Тэрэнэй һамган Маргарита арбан зургаадахи жэлээ хонин ажалда ябана. Түрэхэ хонидоо амяарлан хаагаад, һайнаар эдеэлүүлнэ. Үбһэ, һолоомонь гуримтайханаар согмогдонхой.

Буянтуевтанай харууһалжа байһан хонид хүшэ тамираар яһала һайн. Манай ерэһэн үдэр Федор 95 хурьга абаад байба. Тэрэнэй һамган Маргарита Буянтуева 76, хонишон Дулма Очирова 69, Сырма Доржиева 70 хурьга абанхай. Энэ отарада үшөө хоёр зуугаад хонид хурьгалхаар хүлеэгдэнэ.

— Бидэнэр байгша ондо 100 эхэ хонин бүриһөө 94 хурьга абажа, хонин бүриһөө 2900 грамм нооһо хайшалха уялга абаа һэмди. Тэрэнээ бэелүүлхэл байхабди. Үбһэ хулһан яһала бии. Хээрэһээ үшөө 100 центнер үбһэ, зелёнко асархабди, — гэжэ ахалагша хонишон Ф. Б. Буянтуев мэдүүлбэ.

Тэрээнтэй хамта хонидой байра соо оробобди. Эндэ дулаан, ханануудынь һайнаар сагаадагдаһан тула һаруул. Хурьгадынь өөдэргэн, дэбхэрэлдээд абана. Эдэнэр ехэ болоһон хурьгадтаа үдэрынь 100 грамм хүртэхөөр комбикорм үгэдэг, бүлеэн уһаар ундалуулдаг байна. Энэ отарын хонишод үгэдөө хүрэхэ аргатай.

СССР-эй Верховно Соведэй депутат, Ленинэй орденой кавалер Цыбикжап Аюшеевна Бадмаевагай отарада ерэхэдэмнай хонидоо бүлеэн уһаар ундалуулжа байба. Дулма Самбилова, Гомила Хусутдинова гэгшэд үбһэ гаргажа байнад. Эдэ хоёр басагад дунда һургуули дүүргээд, нютагтаа хүдэлхөөр үлэһэн юм. Тиигэжэ Цыбикжап Аюшеевнагай отарада тэдэнэр ерээ бэлэй.

— Ажалша, бэрхэ басагад. Ямаршье ажал даалгахадаш, хоюулан хамһаад барлаад, түргэхэнөөр бүтээхэ. Ниитын хэрэгээр ябахадаш, хонидоо саг болзор соонь эдеэлүүлһэн, ундалуулһан лэ байдаг. Бэрхэ басагад даа, — гэжэ залуу туһалагшадаа магтан байгаа һэн.

Цыбикжап Аюшеевна Бадмаевагай отара 632 хонитой. Булта гурбадахи жэлээ хурьгалжа байна. Мүнөө энэ аяар 92 хонин эхирлээд байнхай.

— Энэ бригадын хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 110 хурьга абаха уялгатай. Энэ хэбээрээ хурьгадые абажа байгаа һаа, урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлхэ байһаниинь дамжаггүй.

—Манай отарада бэшэнһээ ехэ үбһэ, талха үгэнэ. Тиимэһээл олон хонид эхирлэнэ гэжэ зарим хонишод хэлсэдэг. Арайш тиимэ бэшэ даа. Хурьгадые олоор абаха гээ һаа, хонидоо халуун зунһаа хойшо һайнаар бэлшээхэ, таргалуулха хэрэгтэй. Тарган хонидые зүбөөр үрэжүүлээ һааш, олон хурьгад абтангүй яахаб, — гэжэ Цыбикжап Аюшеевна хэлэбэ.

Согто Тыхеевна Энхеевагай бригада үнгэрһэн жэл 100 эхэ хонин бүриһөө 105 хурьга абажа. Хурамхаанай аймагай хонишодой дунда мэдээжэ болоһон юм. Энэ түрүү хонишоной отарада мүнөө 63 хонин эхирлээд байна. Энэмнэй[...] лэ хонидоо һайнаар [...] һалһанай аша үрэ ха[...]

Хорёод жэлдэ хони[...] ажаллажа ябахадаа С. [...]ва яһала дүршэлтэй бо[...] Искусственна аргаар [...] үрэжүүлхэ мэргэжэл [...] шудалһан. Энэ ажалд[...] харюусалгатайгаар [...] юм. Тэрэнэй оролд[...] Гааргын хонишод ту[...] абажа байна гээд тэм[...]мээр.

Ахалагша хонишон Д. [...]новай отарын 600 хони[...] 326-ниинь мүнөө хурь[...] байна. Зүгөөр эндэ [...] эхэ хонин эхирлээгүй [...] дэб? Үбһэ, тэжээл дут[...] гү? Үгы ааб даа. Газа[...] центнер үбһэн бии. Хони[...] хэндэ үдэртөө 300 грамм [...]хан алгадгүй үгтэнэ. [...] байдалыншье һайн. Ха[...]нидынь хүшэ тамираар [...] отарынхиһаа доогуур. [...]зунай ногоондо һүрэгө[...]наар манажа шадаагүй [...] мэдэхээр.

Ардановтантай мүр[...] М. Билдушкинай отары[...]нишод мүн лэ оролдосо[...] ажаллажа байна. Улаан[...] авиазаводой хүдэлмэри[...]саган Дарима Дамбае[...] хурьга абаад байба. [...] отарануудаар ябахадаш[...] заводой хүдэлмэришэд[...] хурьгадые абалсажа [...]ана.

— Улаан-Үдын ави[...]но заводһоо ерэһэн [...] хурьга абаха хүдэлмэри[...] ехэ туһа хүргэнэ, — гэж[...] хозой директор Л. [...]лов магтаба.

Олохон отарануудта [...] байхадаа, энэ совхозой [...]шод байгша ондо хур[...] һайнаар түлжүүлхээр [...] тэмдэглэмээр. Совхозой [...] эхэ хонидой зургаа [...] мянганиинь хурьгалаад [...] Холын отарануудта үбһ[...]лоомон, талхан саг бол[...]гоо асарагдана. Бүхы [...] бүлеэн уһаар хан[...] Тиимэһээл тус совхозой [...]шод хурьгадаа гээлтэ [...]тогүйгөөр абажа, хэлэһ[...]дөө хүрэхэл бээз гэжэ [...]хээр.

К. ЖАМЬ[...]
манай тусхай [...]

АЛДАРТА ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Улаан-Үдын Серовой нэрэмжэтэ фабрикада Филипп Семенович Верхотуров модо хюреөдэгшөөр ажалладаг юм. Коммунист Верхотуров Буряадай АССР-эй 50 жэлэй ойн хүндэлэлэй мүрысөөндэ оролсоод, хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө ехэхэн оролдолго, эрмэлзэл гаргажа ябадаг хүн юм. Түрүү энэ хүдэлмэришэн халаанайнгаа даабариие 120—125 процентдэ хүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: коммунис ажалай ударник Ф. С. Верхотуров.

А. МАНТАЕВАЙ фото.

КАЗАХСТАНҺАА МЭДЭЭСЭНЭ:

МҮНӨӨ ҮЕЫН ЭХЭНЭРНҮҮДЫЕ ЗУРАГША

Казахай ССР-эй Чокан Валихановай нэрэмжэтэ гүрэнэй шан мэргэжэлтэй уран зурааша болоһон казах эхэнэр А. Галимбаевада түрүүлэн барюулагдаба. «Бидэ үе сагаараа омогорхонобди», «Баяртай үдэр», «Студент басагад», «Кустанайн пирамиданууд» гэһэн мүнөө үеын хүнүүдтэ зорюулагдаһан бүлэг зурагуудайнгаа түлөө уран зурааша иимэ шагнал хайрада хүртэбэ.

Казахай ССР-эй арадай уран зурааша А. Галимбаева — Октябрьтай сасуутан. Айшын эжы казах суута хибэс нэхэдэг байһан. Хибэс дээрэ гоё һайхан угалзануудые гаргахадань, басаганиинь эжыдээ туһалдаг һэн. Залуу казах басаган үшөө тэрэ үедэ уран зурааша болохые хүсэдэг бэлэй.

Айша Галимбаева уран зурагай национальна искусствада мүнөө үеын эхэнэрнүүдэй дүрэ зурагуудые олоор зураһан уран зурааша болоно.

Алма-Ата.

(ТАСС-ай корр.).

НЁДОНДОНОЙХИҺОО ХОЁР ДАХИН ЕХЭ

АЛМА-АТА. Казахстанай хлопок сэбэрлэдэг заводууд республикынгаа колхоз, совхозуудта хорлогдоһон үрэһэ хүрэнгэ эльгээжэ эхилбэ. Тэрэнэй заримыень Узбекистанай селекционернүүд гаргаһан байна. «Ташкент-3» сортын хлопок илангаяа һайн гэжэ элирүүлэгдөө. Энэ сортын хлопок үндэр баян ургаса үгэдэг. Энэ жэлдэ тэрэ республикада 20 мянга гаран гектар гэхэ гү, али нёдондонойхиһоо гурба дахин ехэ талмай эзэлхэ юм.

Түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ хлопок 115 мянган гектар уһалагдадаг газар эзэлхэ гэжэ Казахай ССР-эй Хүдөө ажахын министерствэдэ ТАСС-ай корреспондентдэ мэдээсэбэ. Хлопогой таригдаха газар элдүүрилэгдээ, шиниг нойто бариха ажал хэгдээ. Хужарзар баян газарта мүн лэ ехэ ажал хэгдэһэн байна.

(ТАСС-ай корр.).

ЭРДЭМ НАУКЫН Ш Э Н Э БАРИЛГАНУУД

АЛМА-АТА. Казахай Наукануудай академиин химико-металлургическа институт барилгашадһаа олон дабхартай хэдэн байшан дамжуулан абаба. Шэнжэлэлгын түхеэрэлгэнүүдээр хангагдаһан лабораторинууд, туршалга хэхэ мастерскойнууд, уншалгын залтай ехэ библиотекэ, кинозал эндэ бии.

Республикын Наукануудай эмхи зургаануудай байрлаха арбаад ехэ барилга түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо ашаглалгада. Замбуулинай элшэ шэнжэлхэ үндэр хада газарта баригдаһан станци, ядерна физикын институдай радиофизическэ корпус, түбэй ботаническа саадай лабораторинуудай олон байшангууд тэдэнэй дунда ороно. Ашагта малтамалай хэрэгэй, физиологиин, хүрьһэ шэнжэлэлгын энэ гурбан томо институдай олон дабхар корпусуудай барилга дүүрэжэ байна.

(ТАСС-ай корр.).

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨН — ОЛОНИИТЫН ХЭРЭ[Г]

ЛЕНИНЭЙ ПАРТИИН хүтэлбэри доро совет араднай КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлэн, табан жэлэй гурбадахи жэлэй түсэбые заатагүй дүүргэхын түлөө шэн зоригтойгоор ажаллажа байна. Ажалшадай үүсхэл бадаруулдаг, ажал ябуулгада тэдэниие эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг социалис мүрысөөн олоной үмэнэ табигдаһан зорилго бэелүүлхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэдэг гээшэ.

Мүрысөө хүтэлбэрилхэ хэрэгые һайжаруулха талаар парти тодорхой хэмжээнүүдые абана. Арадай ажахын 1973 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө промышленностиин, барилгын ба транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ тухай КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС ба ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоол жэлэй эхиндэ абтаа һэн. Энэ тогтоолдо харюу болгон, олохон бригада, цех, предприятинуудай коллективүүд социалис уялгануудые абажа табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлые үндэр бүтээсэтэ ажалаар алдаршуулхые оронойнгоо бүхы ажалшадые уряалһан байна.

* * *

Манайороной хүгжэлтын мүнөө үеын онсо илгаае мүрысөөнэй шэнэ шэнжэ шанараар тодорхойлжо болоно. Энэ хадаа үйлэдбэриин үндэр хүгжэлтэдэ технико-экономическа хэмжээнтэй, социалис ниитын харилсаануудай үндэр болбосоролтой, олониитэ ажалшадай соёл гэгээрэл ба һэшхэл бодолтой, коммунизм байгуулгын социально-экономическа шэнэ зорилгонуудтай нягта холбоотой. Мүнөөдэрэй мүрысөөнэй гол зорилго юуб гэхэдэ, ажалай бүтээсэ ба үйлэдбэриин ашаг үрые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхын тула хамаг хүсэ шадал элсүүлгэ болоно. Бага гаргашатайгаар һайн шанартай продукци ехээр гаргаха — мүрысөөнэй гол шэглэл мүн.

Гэхэ зуура, мүрысөөндэ хабаадагшадай үмэнэ ниитэ зорилгын табигдаһаншье һаа, экономикын элдэб һалбаринуудта өөрын онсо илгаатай зорилгонууд байдаг гээшэ. КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет, ВЦСПС ба ВЛКСМ-эй ЦК мүрысөөндэ хабаадагшадай экономическа ямар гол асуудалнуудта анхарал хандуулха байһаниинь тодорхойлонхой. Тогтоол дотор хараалагдаһан тодорхой хараа зорилгонууд хадаа партиин экономическа политикын гол шэглэлтэй социалис мүрысөө нягта холбоотой болгохо, гансахан хүдэлмэриин үндэр үрэ дүнгэй түлөө бэшэ, харин продукциин эрхим, һайн шанарай, арьбалалта, алмалтын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэл ябуулха хэрэгтэ туһална бшуу.

Научно-техническэ дэбжэлтын түлөө мүрысөөн ёһотой бүгэдэ арадай шэнжэтэй боложо байна. Мүрысөөндэ хабаадагшадай бүхы хүсэ шадал шэнэ техникэ, түрүү технологи зохёохо ба үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ болзор түргэдхэхэ, ашаглагдажа байһан предприятинуудые шэнэдхэн хубилгаха, үйлэдбэри комплексноор оньһожоруулха, автоматизацилха хэрэгтэ зорюулагданхай.

Үйлэдбэриин, научна коллектив бүхэндэ зохёохы ажалда хүнүүдые олоор хабаадуулха, али юумэндэ хойрогоор хандаха ушартай эбсэшэгүй байха — мүрысөөнэй мүнөө үеын эрилтэ мүн. Запорожиин титано-магниин комбинат адлирхуу үйлэдбэритэй предприятинуудай дунда дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ аяар 25 дахин түрүү һуури эзэлжэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВЦСПС-эй дамжуулгын Улаан туг бүхөөр барижа ябана. Алдагдахаяа болиһон энэ амжалтын нюуса юугээр тайлбарилалтайб? Нэн түрүүн зохёохы хүдэлмэридэ олоороо хабаадалгань. ажалай үндэр бүтээсэ туйлаха ба үйлэдбэриин ашаг үрэ ехэ болгохын түлөө коллективэйнь саг үргэлжын оролдолго эрмэлзэл, анхарал татана. Нэгэ иимэ жэшээ дурдахада болоно: тус предприятида сүүдхэ бүридэ дунда зэргээр арба шахуу дурадхал үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэнэ. Эдэ бүгэдэ олоной эбтэй этэй ажалаар, даалгагдаһан хэрэгтэ харюусалгатай, элдэб дутагдалда эбсэшэгүй байлгын оршон байдалда туйлагдана.

Хүдэлмэришэдэй тоо олошоруулангүйгөөр продукци үйлэдбэрилгэеэ дээшэлүүлхэ талаар Щекинскэ химическэ комбинадай коллективэй дүршэл холуур сууда гаранхай. Тэрэшэлэн Саратов хотын предприятинууд продукциин шанар һайжаруулха, Москва, Ленинградай промышленностиин хүдэлмэришэд ажалай бүтээсые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ, Донбасс, Кузбассай шахтёрнууд уурхайнуудые болзорһоонь урид проектнэ хүсэндэнь оруулха талаар баян дүршэлтэй болоһон байна.

Коллективүүдэй шэнэ техникэ ба технологи үйлэдбэридэ хэрэглэхэ зорилгодо шэглүүлэгдэһэн хүсэл оролдолго мүрысөөнэй ондоо гуримаар элирхэйлэгдэнэ. Тиимэ мүрысөөнэй нэгэн дээрэ тогтобол, үйлэдбэриин доторой арга боломжонуудые тодорхойлон хэрэглэлгэдэ, машина, прибор болон станогуудай технологическа харууһанда зорюулагдаһан ниитын харалга үнгэргэгдэнэ. Эдэ харалтын үедэ предприятида бүтээгдэһэн хэрэгсэлнүүдэй техническэ ямар эрилтэдэ харюусамаар байһанда зүб сэгнэлтэ үгтэдэг, хэрэглэгдээдүй байһан арга боломжонууд элирүүлэгдэдэг, үйлэдбэриин тенхологи һайжаруулха талаар хэмжээнүүд хараалагдадаг байха юм.

Ажалшадай культурно-техническэ хэмжээнэй ургалта мүрысөөнэй нүгөөдэ шэнжэ шанар — хүдэлмэрилэгшэдые научно-техническэ ажал ябуулгада хабаадуулха хэрэгтэй нягта холбоотой. Урлан нарижуулагшад ба ухаалан зохёогшодой хүдэлмэриин харалга, элдэб конкурснууд, технико-экономическа соведүүд коллектив соо зохёохы ажалай таатай эрхэ байдал, техническэ ба экономическа асуу[...] шиидхэлгэдэ [...] хабаадаха арга [...] годог гээшэ.

Шэнэ эрхэ бай[...] рысөө эмхидхэхэ [...] дэмтэдэй, мүн [...] техническэ хүдэ[...] дэй үүргэ улам [...] Ленинградай нау[...] бэриин нэгэдэлэй [...] лэгшэд «Шэнэ хэр[...] үйлэдбэриин про[...] зохёохо болзор т[...] гэһэн дурадхал[...] рысөөндэ оролсо[...] шадарай предпри[...] коллективүүдэй [...] соогуур «Инже[...] технигтэ — зох[...] түсэб» гэһэн үүс[...]хэй.

***

Научно - техн[...] революциин эр[...] социалис мүрыс[...] үйлэдбэри үргэд[...]хэ зорилгые [...] социальна хүгжэл[...]

ҮРГЭН ХЭРЭГЛЭЛЭЙ ЭД БАРААН

...ымнай промышленна предприятинууд гол продукци бүтээн гаргахатаяа хамта, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэлэй эд бараа, олон зүйлнүүдые бүтээдэг. Энэ ... жэлэй туршада үргэн хэрэглэлэй эд бараа ехээр ... гаргаха тухай партиин XXIV съездын ... бодото дээрэнь бэелүүлхэ талаар ямар ... хэгдэжэ, шэнэ ямар зүйлнүүдые бүтээжэ байһан тухай хөөрэхыень зарим предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ манай корреспондент хандаһан байна. Тэдэнэй ... харюу доро толилогдобо.

„Теплоприбор" заводой техническэ мэдээсэлэй бюрогой начальник В. И. КРАСОВСКИЙ:

...шье манай завод ... оронуудые хэдэг ... Теэд хүн зоной улам ... байгаа эрилтые гүй... гаргахын тула элдэб эд ... бүтээхэ, үйлэдбэриин ... боломжо, үлэгдэл хэ... гэрэй, ажаһуудалай зүйлнүүдые бүтээхэ зо... партиин XXIV съезд ... предприяти ... урда табяа.

... коллектив арга бо... ... хаража үзөөд, ... стул, креслэ хэ... ... мэдүүлээ һэн. ... эдэ хэрэгсэлнүүд ... манай городто үн... выставкэ дээрэ ... һайшаалда ... байна. Мүн Моск... ... ярмаг ... манай продукци абаа... һайн сэгнэлтэдэ ... һэн.

...даа наймаанай орга... түлөөлэгшэ... мүн арад зоной һай... хүртэһэн эдэ зүйл... жэлэй эхинһээ олоор ... эхилээбди. Худал... наймаанай организаци... энэ жэлэй туршада ... мянган 200 түхэригэй ... стулнуудые, 149-... 800 түхэригтэ эбхэг... креслэ тушааха тухай ... баталагдаа.

... зарим томо органи... Москвада үн... ярмагай үедэ договор баталһан бай... Хабаровска хизаарай «...североторгын» баазын, ... АССР-эй, Приморскэ хизаарай, мүн бусад за... областьнуудай худалдаа ... организацинуудта ... эдэ зүйлнүүд ... эльгээгдэхэ болоо.

Стул, креслэнүүд худалдаанда яһала гүйсэтэй. Эдэ зүйлнүүднай худалдан абагшадай эрилтэдэ таарама байгаа гэжэ хэлэхэ эрхэтэйбди. Худалдаа наймаанай организацинуудай захилаар саашадаа эдэ зүйлнүүдые бүтээхэ байнабди. Энэ жэлдэ үшөө нэгэ ондоо продукци, паралон матрац хэгдэдэг болоо. Иимэ матрацууд эбхэгдэмэл оронтой суг наймаалагдана.

Хэрэглэлэй эд бараа саашадаа бүри ехээр бүтээхэ, шанарыень һайжаруулха зорилготойбди. Үхибүүдэй оро 1973 онһоо хэжэ эхилхээр хараалагдаа һэн. Бага үхибүүдэй, тодорхойлон хэлэхэдэ, табатай болоодүй хүүгэдэй унтаха энэ орон хоёр тээһээ хаалгатай байха. Выставкэ, ярмаг дээрэ мүн лэ һайшаалда хүртөө бэлэй. Байгша оной туршада 9 мянган иимэ орон хэгдэжэ, худалдаа наймаанда тушаагдахаар хараалагдаа.

Эбхэгдэмэл оро хэдэг цех үргэдхэгдөөд, хэдэн зүйлнүүдые бүтээдэг болоо. Мүнөө тэрэмнай хэрэглэлэй зүйлнүүдэй цех гэжэ нэрлэгдэнэ. 1973 ондо хамта дээрээ нэгэ миллион 350 мянган түхэригэй эд бараан бүтээгдэхэ. Энэнь нёдондонойхиһоо 150 мянган түхэригөөр үлүү ехэ юм.

Ерэхэ жэлдэ энэ үйлэдбэрээ бүри үргэдхэхэ, хүгжөөхэ гэжэ хараалнабди. Шэнэ түхэлэй 4 зүйл бүтээхэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Гадна республикынгаа 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан тусхай медальнуудые хэхэ бэлэдхэл дүүргүүтэй болоо.

„Электромашина" заводой хэрэглэлэй зүйлнүүдые бүтээдэг участогые даагша Ю. К. АНТОНОВ:

... коллектив табан ... шиидхэхы жэлэй со... уялга абахадаа, арад ... хэрэглэлэй эд бараа ... зорилгые ехэдхэхэ гэ... ... хараалһан юм. Гол про... бүтээн гаргахын ха... ... электрокипятильни... ... хэдэгбди. Манай энэ ... олон область, хи... ... хаашаглажа, наймаа... Шанар тухайнь ... абтадаггүй.

...аймнай хүдэлмэрилэгшэд ... уялгануудаа һай... дүүргэнэ. Жэлэй эхин... хамта дээрээ 266 ... түхэригэй хэрэглэлэй ... худалдагдаһан ... Жэлэй хоёр һарын ... 102,6 процент дүүр...

... түхэлэй продукци ... бүтээжэ эхилхэ бэлэд... мүнөө түлэг дундаа ... байнхай. Рес... 50 жэлэй ойн ... болотор электро... ... олоор хэхэ үй... шудалха, жэлэй ... хахадта 25 мянган ... гэжэ манай заво... социалис уялга ... һэн.

... продукци бүтээхэнь ... бэшэ. Зарим ... ондоо тээһээ ... тодхон табяабди. За... заводой цехүүд... Мүнөө эдэ тү... технологи туршаг... байна. Тү... хэдэн гүсэ Москва... Тэндэ шал... юм.

... продукци хэхын ту...ла урдын участок хоёр дахин үргэдхэгдөө. 15 хүдэлмэришэд Ленинградай заводто ошожо, шэнэ технологи шудалаад, гүсэнүүдые хэхэ үйлэдбэритэй танилсажа ерээ. Тэдэнэр иимэ үйлэдбэри шэнээр эмхидхэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададжа, эндэ олоһон дүй дүршэлөө бусад хүдэлмэришэдтэ дамжуулан үгэжэ байна.

Апрель һара соо түрүүшын 1.000 гүсэ бүтээжэ, худалдаанда тушааха зорилго урдаа табинхайбди. Тиихэдээ коммунис субботнигой үнгэргэгдэхэ — апрелиин 21-тэ 100 гүсэ хэхэ гэжэ хараалбабди. Хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тула бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэри эдэ үдэрнүүдтэ дүүргэхэ ёһотойбди.

Гүсэнүүдые хэжэ, худалдаа наймаанай организацинуудта тушаахадаа, заводто хэрэглэлэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ 17 процентээр ехэдхэгдэхэ юм. Шэнэ продукци бүтээжэ эхилһэн түрүүшын үдэрһөө жэгдэ һайнаар ажаллаха, һайн шанартай продукци бүтээхэ гэжэ участогаймнай бүхы хүдэлмэришэд оролдожо байна. Энэ хадаа манай үйлэдбэриин ехэ шалгалта гэжэ тоолонобди. Манай продукциие худалдан абагшад хэр һайшаахаб, тэрэмнай ашаглалгада хэр найдабаритай бэхи байхаб гэжэ бодомжолон, үйлэдбэрээ һайнаар эмхидхэхые оролдонобди.

...ЬЯНОВ,
...й корр.

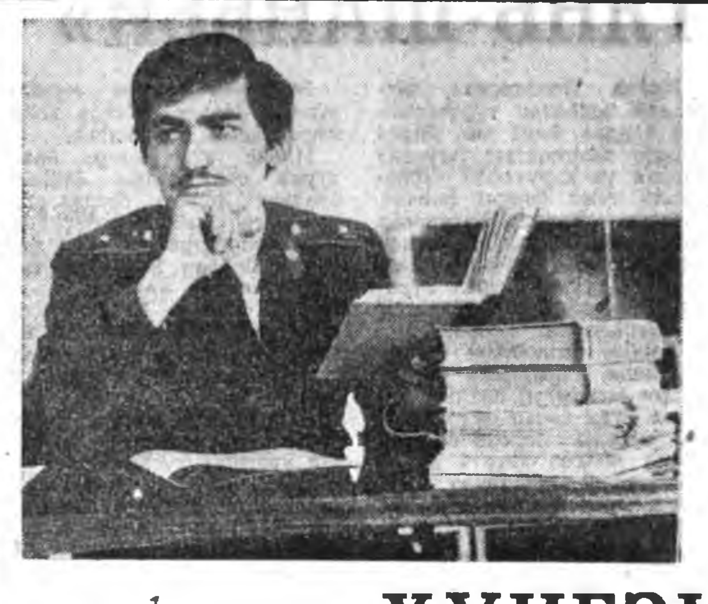

МАНАЙ МИЛИЦИ

ХҮНГЭН БЭШЭ АЖАЛТАН

1.

— Үдэр, һүнигүй һэргэг ябаха хэрэгтэй бологдодог. Милиционертэ, илангаяа намда — участково милиционертэ, заримдаа ажалаймни саг сүүдхэлэн үргэлжэлхэеэ һанадаг. Ямар нэгэн хулгайн гу, али ондоо гэмтэ ябадалай мүрөөр удаан хүдэлхэ ушар гарадаг. Сэхынь хэлэхэдэ, һанаа амар ябаха саг хомор байдаг, — гэжэ һаяхан бидэнтэй уулзахадаа Сулойман Султанов хэлээ һэн.

Сулойман ажалшадай депутадуудай Советскэ райсоведэй дотоодын хэрэгүүдэй таһагта инспектораар хүдэлмэрилдэг. Тэрэ наһаар залуу хүн, гэр бүлэтэй, үхибүүдтэй. Хабаровск хотодохи милициин тусхай һургуулида заочноор һурадаг юм. Мүнөө 4-дэхи курсада ябана. «Султанов уялгаяа һайн мэдэдэг хүн. Сэхэ зантай, оролдосотой, найдамтай нүхэр гээшэ. Хүндэ туһалхын тула бэеэ гамнахагүй. Нүхэдтөө хүндэтэй. Уялгаяа һайнаар дүүргэһэнэйнгээ түлөө олон дахин баяр баясхаланда, урмашуулгада хүртэһэн байха», — гэжэ тэрээн тухай ажалдань бидэндэ хэлээ һэн.

— Хэн нэгэнэй гэмтэ ябадал гаргажархиһан хойно тэрэнтэй носолдохоһоо нобшо юумэн байдаггүй. Зарим хүнүүд хорото зорилгоор тиимэ алхам хэһэн байха, нүгөөдүүлынь гэнэдэжэ, уг удхыень хүсэд ойлгоогүйһөө муу ябадалда хабшуулдаха. Хэнэйнь гэмтэйе, хэнэйнь гэмгүйе илгаруулха болохош, энэ хэрэг хүнэй хуби заяа шиидхэлгэтэй холбоотой байдаг. Энэ талаараа милиционерэй хүдэлмэри харюусалгатай ажал лэ даа, — гэжэ тэрэ хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлхэдээ, — гэмтэ ябадал гаргалгые һаргылхэ, хүн зоной дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулха гээшэ тон шухала болодог, — гээ һэн.

Гадна хэдэг ажал тухайнь суг хүдэлдэг нүхэдынь бидэндэ хэлэхэдээ, Сулойман участогайнгаа зониие нэгэ нэгээр шатэй хөөрэлдэжэ байгаа һэн. Һуралсалайнгаа ээлжээтэ хэшээл үнгэргэжэ байгаа. Тэрээн дээрээ совет хуулинуудай үндэһэ ёһонуудтай хүнүүдые танилсуулдаг.

2.

...Милициин таһагта телефоной хонхо сошордолтойгоор наярба. Хориин аймагай советэй дотоодын хэрэгүүдэй таһагые даагша, милициин подполковник Бадма Цыренович Цыренов трубка абажа шагнана. Тэрэнэй шэгынь гансата һэргэг, шэрүүн болобо. Саанаһаа хонходогшо хүндэ баярые хүргэжэ, тэдэ дороо тусхай аппарадаар:

— Бүхы постнуудта захирнаб!.. Анхаралтайгаар шагнагты! Хори тосхоной зүүн тээһээ нэгэ ашаанай машина түргэн дүтэлжэ ябана... Харгын гурим сахинагүй... Жолоошониинь һогтуу байхадаа болохо... Машиные байлгаха, жолоошониие бариха хэрэгтэй... Тосхоной үйлсэдэ авари хэхэдээ магад! — гэжэ захирба.

Тэрэнэй хажууда оперативна бүлэг мэнэ сугларааднина. Карта дээрэ машинын хаана ябаһан тэмдэглэгдэнэ. Өндэр хуу мэдэдэг, хүн бүхэнтэй хөөрэлдэһэн, тэдэнэйнгээ зан абариие тухайлха болоһон байдаг тухайнь онсолон тэмдэглээ бэлэй.

Нэгэдэхи зураг дээрэ залуу милиционер Сулойман Султановые харанат. Тэрэ хүдэлмэрилдэг газартаа бүлэг хүнүүд сугларагшадые һамбаашалан, манай корреспондент дүрынь буулгаадхёо юм. **Энэ хоёрдохи зураг дээрэ Б. Ц. Цыренов зүүн гарһаа гурбадахи.**

Даабари абаһан милиционернүүдэй гаража ошоһоной һүүлээр тэрэ бидэнтэй хөөрэлдөөгөө үргэлжэлүүлбэ.

— Дружиннигууд тухай хэлсэжэ байтарнай тэдэнэй нэгэн мүнөө бидэндэ хонходожо, энэ хэмжээ абхуулуулба бшуу даа. Тэрэ дружинник — Иван Федоров — Анаагай совхоздо автомашинын жолоошоноор ажалладаг. Армиин албанһаа табигдаһан залуу хүбүүн юм. Иимэ һэргэг байнал даа. Тиихэдэнь нүгөөдэ нэгэ жолоошониинь һогтуу гүйлгэжэ ябана. Байза, тэрээхэн ярай хаана хүдэлдэгые мэдээд, хүтэлбэрилэгшэдтэйнь хөөрэлдэхэ байна. Журамаар һулашаг газарта ажалладаг байжа болоо бшуу даа! — гээд, саашань бидэндэ: — Манай Хориин аймагта һайн дуранай арадай дружинын бүлэгүүд предприяти, эмхи зургаан, колхоз, совхоз бүхэндэ эмхидхэгдэнхэй гээшэ. Зарим газарта тусхай дружина эмхидхэхэ аргагүй байбалнь, эдэбхитэдыень ондоо дружинын бүлэгтэй хабаадуулдагбди. Тиигэжэ мүнөө Хори тосхондомнай, жэшээнь, үдэшэндөө арадай дружинынхид, дежурладаг болонхой, — гэжэ хөөрөө һэн.

3.

— Хулгайшан хулгай хэхэдээ баригдахагүйгөөр тэрэнээ бэелүүлхэ гэжэ оролдодог. Энээнэй түлөө удаан бэлэдхэл хэһэн, оло дахин туршажа үзэһэн байдаг, мүр үлөөхэгүйе оролдодог, бэеынгээ үнэр орхихогүй гэжэ тусгаар хубсаһа үмдэдэг... Сэхынь хэлэхэдэ, тон шухала, хэрэгтэй хэмжээнүүдые абадаг, — гэжэ бидэндэ милициин лейтенант Николай Сахаровский хөөрэнэ. — Теэд тэдэ баригдадаг лэ даа... Мүнөө үе сагта элирүүлэгдэхэгүй хулгай гэжэ үгы шахуу болонхой...

Тэрэнэй үгэдэ этигэнгүй аргагүй, өөрөө криминалистикын тусхай һургуули дүүргэһэн, мэргэжэлээ һайн мэдэхэ хүн юм. **Николай Сахаровскиие гурбадахи зураг дээрэ харанат.**

Үнэхөөр һонин ушарнуудые тэрэ бидэндэ хөөрөө. Үльгэр домогто ороһон суута Шерлок Холмс, инспектор Мегрэ һанаандамнай ороно. Тэдэнэй бэлиг шадабари, арга мэхэ Николайн хөөрэһэн ушарнуудта орхоодоо юуншье бэшэ байна.

Мүнөө хулгайшаниие элирүүлхын тула эрдэм наукануудай орёо нарин туйлалтанууд хэрэглэгдэдэг болонхой. Кибернетикэ, биологи, хими.... Телевидени, радио... Юрэдөө, энэ хэрэгтэ хабаадахагүй наука гэжэ үгы шахуу... Психологи!

— Хулгайшан ямаршье мүр, ямаршье үнэр, ямаршье тэмдэг орхёогүй байгаа гэлэй, — гээд, Сахаровский хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. — Теэд тэрэ эртэшье, оройшье заал һаа баригдажа һалаха юм. Психологи, хүнэй ухаан зан абари, шанар шэнжэ гээшые шэнжэлхэ эрдэмүүд хэрэглэгдэдэг. Тусхай мэргэжэлтэдтэ нэгэ хулгайда хабаадажа боломоор табан хүн заагдаба гэлэй. Тэдэниие мэргэжэлтэд шалгажа үзөөд байхадаа (эдэнь үнишье саг соо, богонишье саг соо үнгэржэ болохо) энээхэн хүн хулуугаа гээд заадаг. Тиигээд тэрээндэ яажа хулгай хэһыень шэнжэлжэ зохёоһон тухайламжаяа мүрдэгшын хөөрэхэдэ һонирхон мэдэрдэг юм. Энэ олон янзын аргануудай нэгэниинь ааб даа, — гэжэ тэрэ хэлэнэ — Зүгөөр эндэшье, баригдахагүйб гэжэ найдаад лэ (хулгай хэнгүй ябаха байһан аад), зарим нэгэн хулгай хэдэг. Энэ талаар хүн зоной дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэноор ябуулаагүйдэ аргагүй.

Гэмтэ ябадал, хулигаан ааша гаргалгые, ниитын журам эбдэлгые ганса милици бэшэ, харин бүхы арад зон һэргылжэ байха ёһотой болоно.

Д. ЭРДЫНЕЕВ.
С. БАЛДУЕВАЙ фото-зурагууд.

Агитатор, политинформаторнуудта

ЖУРНАЛАЙ ЭЭЛЖЭЭТЭ НОМЕР

Партиин Центральна Комитедэй «Агитатор» журналай табадахи номер хэблэлһээ гаража, уншагшадта ерэбэ.

«Табан жэлдэ шинии оруулха хубита» гэһэн түрүү бэшэгээр журнал нээгдэнэ. В. И. Ленинэй түрэһөөр 103-дахи жэлэй ойдо зорюулжа, ленинскэ агуу замаар гэһэн материал элидхэлшэдтэ туһаламжа болгон хэблэгдэбэ.

Бэшэ ниитэ гаршаг доронь статьянууд толилогдонхой. Агитаторто туһаламжа болгон, «Шиидхэхы жэлэй эхин», «Мэргэжэлэйнгээ түлөө омогорхол» гэжэ Ю. Ледневэй статьянуудые эндэ уншажа болоно. «Эдэнэр Эхэ оронойнгоо баялиг арьбадхана» гэһэн тоо, баримтанууд геологуудай үдэртэ зорюулан хэблэгдээ.

Бодото байдал, дүй дүршэл, үүсхэл гэһэн ниитэ гаршаг доро «хүн гээшэ ажал дээрэ ургадаг юм» гэһэн Е. Семеновагай статья соо агитаторай дүй дүршэл тухай һонин юумэнүүдые уншажа болоно. Мариин АССР-эй Советскэ районой «За коммунизм» гэжэ колхозой гахайн комплексын начальник, агитатор Е. С. Семенова коллектив соогоо политическэ хүдэлмэри яажа ябуулдаг тухайдаа эндэ дэлгэрэнгыгээр хөөрэнэ.

«Хүн бухэнтэй хөөрэлдэхэ шухала» гэһэн гаршагтай Улаан-Үдын мяханай комбинадай парткомой методическа соведэй гэшүүн Г. Харченкын статья хэблэгдээ. Агитатор Иван Георгиевич Петровой дүй дүршэл тухайда нүхэр Харченко дэлгэрэнгыгээр хөөрэнэ. И. Г. Петров комбинадтаа участок даадаг тушаалтай, Хүтэлбэрилэгшэ-агитаторай хүн бүхэнтэй үгэеэ ойлголсодог, замаа алдахаяа һанаһан хэдэн олон залуушуулые хүмүүжүүлжэ, зүб харгыда оруулһан тухайдань эндэ хэлэгдэнэ.

ТАНИИЕ ЯМАРААР ХАНГАНАБ?

МАНАЙ ХАРГЫ — МАЛШАД, ТАРЯАШАДТА

Хяагтын аймагай ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадай директор Н. Ф. СИЛАНТЬЕВАЙ хөөрөөнһөө

— Хүдөөгэй ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжые хангалга — манай комбинадай гол зорилго болоно. Ажалшадай захилаар хубсаһа оёхо, хуушан гутал хубсаһа һэльбэхэ, мебель хэхэ, заһабарилха, ажаһуудалай элдэб орёо оньһото хэрэгсэлнүүд — электроприборнуудые, радио болон телевизор заһабарилга, хубсаһа угааха, хубсаһа сэбэрлэхэ гэхэ зэргын ажал хэжэ, хүдөөгэйхидэй ажаһуудалда туһа нэмэри хүргэнэбди.

Эдэ бүхы ажалые малшад, таряашадай ажаһуудаг нютаг дээрэнь бүтээхэ аргагүй. Тиимэһээ ажалшадай ажаһуудаг нютаг, һуурин, тосхон болон малшадай ажаллажа байһан газар — холын отара, фермэ, барилгашадай бригада, хээрын стан хүрэтэр комбинадай мэргэжэлтэд өөһэдөө ошожо, тэдэнэй ажаһуудалай али хэрэгтэй юумыень хэжэ үгэхэ захил абадаг, хэһэн, бүтээһэн юумэнүүдээ абаашажа үгэдэг юм.

Нёдондо жэл аймагайнгаа бүхы нютагуудые хоёр бүлэг болгон хубаарилжа, хоёр машинаар мэргэжэлтэд ябажа, ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжын захил дүүргэдэг байһан юм. Мүнөө жэл тэндэ гурбан машина ябадаг болоо. Тиимэһээ аймаг соохи бүхы һуурин, тосхон болон холын малшадай байрануудта, хамта дээрээ 136 точконуудта, долоон хоног бүридэ нэгэ удаа алгадгүй ошожо байдаг бологдоо. Тиигэжэ хүдөөгэй ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгада үзүүлдэг туһаламжымнай хэмжээн 426 мянган түхэригтэ хүргэгдэжэ, үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 42 процентээр дээшэлүүлэгдэбэ.

Наушки, Хираан-Адаг, Хүдэрэ-Сомон гэжэ томохон тосхонуудта манай комбинадай саг үргэлжын филиалнууд бии юм. Тэндэ хубсаха оёхо, гутал, мебель болон гэр байра заһабарилха, үһэ заһаха мастерскойнууд бии. Байгша ондо үшөө долоон тиимэ мастерской Хяагтын адаг, Шаазага, Тамир, Ехэ-Хүдэрэ, Алтай нютагуудта шэнээр нээхэ түсэбтэйбди. Мүн хубсаһа химиин аргаар сэбэрлэхэ, будаха, угааха цех комбинадтамнай һаяхан нээгдэжэ, ашаглалгада үгтэбэ.

Манай комбинадай коллектив байгша оной түрүүшын хоёр һарын түсэб үлүүлэн дүүргээ. Һара бүридэ ажалайнгаа нормо 120—140 процент хүрэтэр дүүргэдэг түрүү хүдэлмэрилэгшэд манайда олон бии. Тэдэнэй дундаһаа 20 гаран жэлэй туршада таһалгаряагүй тус комбинадта хубсаһа эсхэгшээр ажаллажа байһан Б. Ц. Аюшеев, хүдөө нютагуудаар саг үргэлжэ ябажа байдаг.

1973 онойнгоо түсэбые бүхы хараалагдаһан ажалаараа болзорһоонь гурбан хоног урид, декабриин 28-да дүүргэхэ гэһэн социалис уялгануудые комбинадаймнай коллектив абанхай.

ЧЕХОСЛОВАКИ. «Тесла» гэжэ промышленна томо нэгэдэлэй залуушуул түсэбтэ табадахи табан жэлэй гурбадахи жэлэй харюусалгата даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэнэ. Басагад, хүбүүд коллективүүдээ социалис ажалай үндэр нэрэ зэргэдэ хүртөөхын түлөө тэмсэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: үйлэдбэриин түрүүшүүл Людмила Юригова, Марцела Заякова. Эдэнэр «Орава-246» түхэлэй телевизор хабсаргалгада ажалладаг.

ЧТК-ТАСС-ай фото.

ЭП...

...аруугаар шиидхэдэг юм. Энэ ушар гансахан ... ба машинанууд..., мүн хүдэлмэрилэгшэнэ эрилтэ табидаг ...ийн онсо илгааһаа ... бшуу. Хүнэй ... һургуули, мэргэжэлэй ... түгэс бэлэдхэл ба ... соёл гэгээрэл оло ... ажалшадта зайлаша... ...эй ажалайнь эрхэ ... болоно.

... бүгэдэ мүрысөөнэй үг... оролсохо ёһотой. ... ажал дээрэ хү... ... хүсэл эрмэлзэл ба... ... өөрөө, хүдэлмэри... ниитэ эрдэм ба ... соролоо дээшэ... зохёон байгуулха бү... шадабарияа ха... ... хэрэгтэнь туһалха ... Мүнөө ажалшадай ... техническэ хэм... ... дээшэлүүлхэ хэрэгтэ ... дахан хэмжээ ... хараалаагүй уялга... коллективые олохонь ... байха. Түрүү кол... ... нэгэн болохо ... оптико-механи... али «Светлана» гэ... ... нүүдтэ социальна ... түсэблэдэг болоһоной ашаар цех, участогуудта хэзээ, ямар мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй сүлөөлэгдэхые уридшалан мэдэдэг болонхой. Ушар иимэһээ хэзээ, ямар мэргэжэлтэй хэды хүдэлмэришэдэй хэрэгтэй болохонь мэдээжэ. Тиимэ тула баталан абаһан социалис уялга соонь хүдэлмэришэдые һургаха, шэнэ мэргэжэл олгохо тодорхой арга замууд урид хараалагдана.

Москвагай Лихачевой нэрэмжэтэ автозаводой дүй дүршэлдэ анхарал табимаар гээшэ. Дунда, дээдэ эрдэмтэй болохые хүсэдэг, экономическа ба политическэ эрдэм мэдэсээ гүнзэгырүүлхые оролдодог хүнүүд эндэ ехээр дэмжэгдэдэг байха юм. Заводой цехүүдтэ байгуулагдаһан комиссинууд хүдэлмэришэд, техник болон мастернуудай хүсэл эрмэлзэл шэнжэлжэ үзөөд, мэргэжэл дээшэлүүлдэг курс, һургуули, техникумдэ һурахыень дурадхадаг байна.

Үйлэдбэри хүтэлбэрилгэдэ ажалшадые хабаадуулха, харилсан туһалалсаха гурим бүхижүүлхэ хэрэгтэ парти онсо анхарал хандуулна. Мүрысөөн үйлэдбэриин зорилгонуудые шиидхэхэ хэрэгтэ ажалшадые олоор хабаадуулха арга нүхэсэл байһан тула ехэ үүргэ дүүргэдэг байха юм. Тиимэһээ мүрысэгшэд суглаан, үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ гүрэнэй ба ажахын байгуулалтын шухала асуудалнуудаар зүбшэхэ ёһотой. тиимэ зүбшэн хэлсэлгэ дээрэ үйлэдбэриин доторой арга боломжонууд элирүүлэгдэдэг, хүн бүхэн коллективэйнгээ ажал хэрэгэй түлөө харюусахые эрмэлзэдэг болохо бшуу.

* * *

Бии байһан юрэнхы эрхэ байдал социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ эрилтые үшөөл сүм хангажа шадахагүй гээд В. И. Ленин нэгэтэ бэшэ тэмдэглэһэн байха юм. Тэрэ эрхэ байдалые хэрэглэжэ, шадаха мүрысөө ёһотой һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тиигэбэл мүрысөөн олондо мэдээжэ болохо гээшэ. Имагтал олондо мэдээжэ болгоһоной ашаар ажалай түрүүшүүлэй үнэтэ дүй дүршэл ниитэ ажалшадай бүтэдын шадабари болодог байна.

Ажалай түрүүшүүлые дэмжэлгэ. саг соогоо хэгдэһэн тобшолол, дутагдалнуудые усадхалга үйлэдбэриин тодорхой зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ хэрэгтэ туһална. Жэшээ абамаар ажалай түрүү онол арга, дүй дүршэл харуулангүйгөөр мүрысөө бодото һайнаар эмхидхэхын аргагүй. Ажалдаа хойрогоор хандадаг, журам эбдэдэг, голодоһо гаргадаг, абаһан уялгаяа дүүргэдэггүй хүнүүдые шүүмжэлгэ хадаа мүрысөөнэй дэлгэрэлгэдэ шухала үүргэ дүүргэдэг. «Социалис мүрысөөн олониитын зориг бадаруулагша хүсэн байһан тула түрүүшүүлые үргэнөөр дэмжэхэ ба урмашуулха эрилтэ табихаһаа гадна, гээгдэлдэ орогшодые гү, али үнэн сэхээр ажал хэдэггүйшүүлые элирхэйлхэ эрилтэ хэнэ, — гээд нүхэр Л. И. Брежнев СССР-эй 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан элидхэл соо хэлээ һэн. — Бүхы хүсэ шадалаа гарган ажаллагшадые, мүн оролдосо багатайгаар хүдэлэгшэдые хүн зоной мэдэхын тула тэдэнние олониитын урда элишэлхэ хэрэгтэй».

Предприяти дээрээ боложо байһан үйлэ хэрэгүүдэй бодото байдалые хүсэд мэдэхэгүй хүнүүд үсөөн бэшэ дайралдана. Зарим предприятида олохон хүдэлмэришэд хүршэнэрэйнгөө түрүү дүй дүршэл, шанда хүртэхэ гурим тухай мэдэхэгүй байһаар.

Завод, фабрика, цех, участок, бригадануудай, мүн хүдэлмэришэдэй хэһэн хүдэлмэриин үрэ дүнгүүдые сасуулан харуулха гээшэ социалис мүрысөөнэй тон шухала ёһо гурим мүн. Ажалай үрэ дүнгүүдые сасуулан харуулха зуураа, ажалай эрхэ байдалые баһа зэргэлүүлхэ хэрэгтэй. Тиигээгүй һаа, ажалай үрэ дүнгүүдтэ зүб сэгнэлтэ үгэхын аргагүй байха бшуу. Абтаһан уялга, табигдаһан түсэбүүд хэм хэмжүүрэйнгээ талаар элдэб байдаг. Дүүргэлтыень ёһо тэдыгээр харуулбал, хүсэ шадалаа элсүүлжэ, эрхим үрэ дүн туйлаһан коллектив бэшэ, харин багахан уялга, түсэбтэй коллектив мүрысөөндэ түрүүлээ гэжэ тоологдожо магад.

Научно-техническэ революциин үедэ түрүү дүй дүршэл халан абажа, үйлэдбэридэ хэрэглэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулха шухала. Арадай ажахын һалбари бүхэндэ үнэтэй сэнтэй айхабтар баян дүршэл, онол арганууд дүүрэн.

Эдэ бүхы дүй дүршэлые бүгэдын шадабари болгохо элдэб олон арга бии: шадабари мэргэжэлээр баян хүдэлмэришэдэй залуушуулые шефтээ абаха, түрүү дүй дүршэлэй харалга эмхидхэхэһээ эхилээд, түрүү дүршэлэй ниитын институт ба университет хүрэтэр. Гэбэшье, түрүү арга дүршэлдэ хүдэлмэришэдые олоор һургаха хүдэлмэри хаа хаанагүй эмхи гуримтайгаар, тусхай шэглэлтэйгээр ябуулагданагүй. Ажалай эмхидхэлэй түрүү арганууд удаан саг соо ондоо коллективүүдтэ мэдэгдэнгүй байна.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда ажахын органуудай, ниитын эмхинүүдэй зүгһөө социалис мүрысөө хүтэлбэрилгэдэ ехэ эрилтэ табигдана. Научно-техническэ революциин үедэ социалис мүрысөө эмхидхэхэ гээшэ нэн түрүүн хүдэлжэ байһан хүнүүдэй хамаг бэлиг шадабаряа гаргахадань туһалмаар эрхэ байдал тогтоолго болоно. Тиигээд байбал, үйлэдбэриин доторой арга боломжонууд дүүрэн хэрэглэгдэхэ, олониитын эдэбхи үүсхэл бадараагдаха байна.

Коллектив соо хүнүүдэй эдэбхи үүсхэл һайшаан дэмжэхэ, урмашуулха гээшэ айхабтар шухала удха шанартай.

Мүрысөөнэй эгээл нүлөө ехэтэй гуримуудай нэгэн договор баталалга болоно. Эндэ шухала юумэниинь гэхэдэ, ажалай үрэ дүнгые сасуулха, олондо харуулан ойлгуулхада таарамжа ехэтэй бшуу. Хэрбээ ажахынуудай эрхэ байдалай адли байгаа һаа, һайнаар, үрэ ехэтэйгээр хүдэлөөшэнь заатагүй илажа гараха ха юм.

Мүрысөөнэй шэнэ, гүнзэгы удхатай онол аргануудай дунда ажалдаа коммунис ёһоор хандахын түлөө хүдэлөөн онсо һуури эзэлнэ. Тэрэнэй онсо илгаань гэхэдэ, нүхэд ёһоной харилсан туһалалсалгын үндэр мэдэрэл, коллективээрээ үйлэдбэриин арга боломжо элирүүлэн ашаглаха гэхэ мэтэ тэмсэл болоно.

* * *

Социалис Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые саашадань улам бэхижүүлхэ хэрэгтэ бүхы хүсэёэ үгэхөөр бэлэн совет хүнүүдэй үнэн сэхэ хүсэл эрмэлзэлые манай парти үндэрөөр сэгнэнэ. «Ленинскэ захяануудые бүри хүсэдөөр бэелүүлхэ, партиин экономическа политика дүүргэхын түлөө бүхы хүдэлмэришэд, колхознигууд болон интеллигенциин мэдэрэл түгэс тэмсэлшэд болохыень мэргэжэл шадабаряа, эдэбхи үүсхэлээ, ажалаа ашагтайгаар эрхилхэ арга шадалаа элсүүлэн, гүрэнэй хэрэг шиидхэгшэд байхыень туйлаха гээшэ манай уялга мүн», гээд партиин XXIV съезд дээрэ хэгдэһэн КПСС-эй ЦК-гай тоосоото элидхэл соо хэлэгдэнэ.

В. ФЕДИН,
экономикын эрдэмэй кандидат.

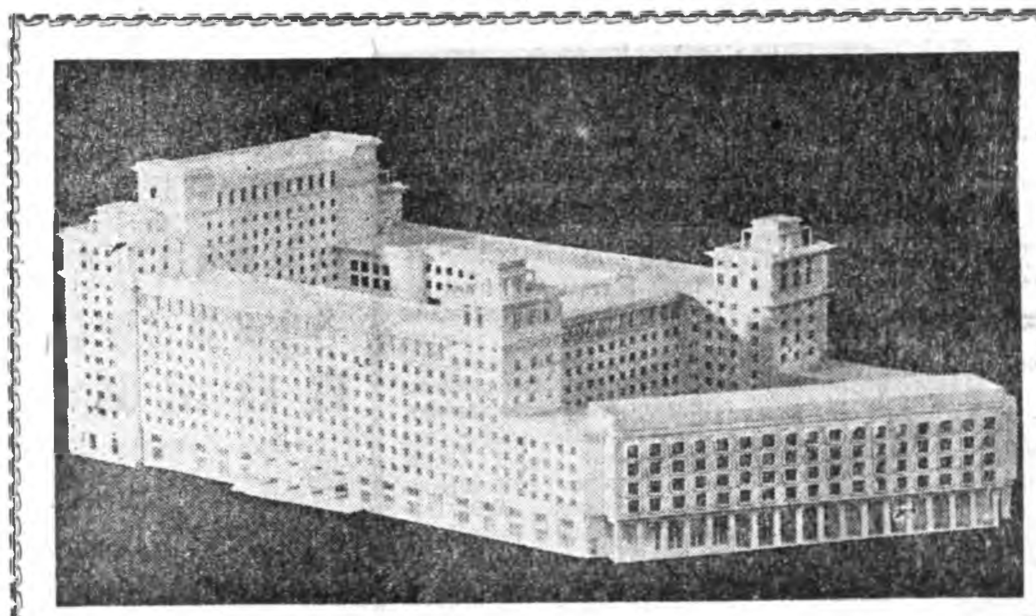

МОСКВАГАЙ «МОСКВА»

Хотын түбтэ оршодог «Москва» гостиница нииислэлэй айлшадта мэдээжэ болонхой ааб даа.

Тэрээнтэй зэргэлээд байhан хуушан байшангуудые сусаад, гостиницын хоёрдохи ээлжээнэй барилга эндэ эхилбэ. Проектын ёhoop хоёр корпус баригдахаар хараалагданхай. Нэгэдэхинь хуушан байшанда халагдажа бариггдаад, Революциин талмай руу оршохо, хоёрдохи байшангынь Свердловэй үйлсэдэ гарашаха. Хоёрдохи байшангынь зургаан дабхар байха юм. Гостиницын 656 номерто 1.200 хүн байрлаха, эндэхи ресторан, кафедэ эды шэнээн хүнүүд эдеэлхэ юм.

Шэнэ байшангууд хирпиисээр, хабсаргамал түмэр бетоноор баригдаха.

«Стальконструкция» трестын 2-дохи МСМУ-гай хүдэлмэришэд гостиницын хоёрдохи ээлжээнэй барилгые эхилбэ.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: дээрэнь — «Москва» гостиницын байшангай дүрсэ; «Стальконструкция» трестын 2-дохи МСМУ-гай хабсаргагша А. М. Волков, бригадир Н. Т. Дрыженко гэгшэд гостиницын корпусой металл колоннонуудые хабсаргажа байна (дорохи зурагта).

ТАСС-ай фотохронико.

«БИ — ТЯНЬ-ШАНЬБИ»

Кино

Ленинскэ шангай лауреат Ч. Айтматовай зохёолнуудые hонирхон уншадагшье, театрнуудай сценэ болон экран дээрэhээ сэдьхэлээ хүдэлгэн харадагшье гээшэбди.

РСФСР-эй габьяата артист С. Д. Будажапов зохёолшын «Улаахан пулаадтай уляангирхамни» гэhэн туужые найруулан табижа, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ гүрэнэй буряад драмын театрай сценэ дээрэ гурбадахи жэлээ харуулагдажа байна.

Режиссёр Ирина Поплавская дурсагдаhан зохёолоор hая фильм найруулан табяа. Тэрэнь мүнөө республикымнай кинотеатрнуудта харуулагдажа эхилбэ. Теэд фильм зохёолhоо ондоогоор — «Би — Тянь-Шаньби» гэжэ нэрлэгдэнхэй. Тянь-Шань гээшэ нютагай хэлэнhээ «Тэнгэриин хаданууд» гэжэ оршуулагдана.

Ирина Поплавская лауреадай зохёолдо түрүүшынхээ хандаа бэшэ юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үе харуулhан «Джамиля» гэжэ фильм hанана ёhотойт. Нарата Киргизеэр аяншалжа ябахадаа, мүнөө үедэ республикын экран дээрэhээ харуулха хүсэл түрэhэн тухайгаа режиссёр И. Поплавская хөөрэнэ.

Хэрбээ жолоошон Ильясые ашаа шэрэхыень нэгэтэ колхоз эльгээгүй hаань, тэрэнэй хуби заяан ондоогоорше эрьежэ болохо байгаа. Ильяс колхоз дурата дурагүй ошоhон юм — тэндэ юун hонин юумэ байхаб даа, үйдэжэ үхэшэхөөр лэ ёhотой. «Харин тиихэдэ тэрэ колхоздол инаг дурантаяа ушараа бшуу. Улаахан пулаадтай аад, уляангирхан шэнги нариихан сэбэрхэн Асель басаганда тэрэ хараhаар лэ дурлашоо...

Эндэhээл бүхы юумэн эхилнэ: Ильяс Асель хоёр жарганашье, зобоношье.

Ильяс түрүүшээр инаг дуран соо умбажа байhан эрэлхэг дорюун бэедээ ехэ найданги хүн. Мэдээгүйдөө тэрэ коллективhээ, суг хүдэлжэ байhан нүхэдhөө таhаржа, ондоо харгыда оро шоно. Хэрбээ Ильяс Асел иингэжэ үгэ дуулаад, hайхан инаг дурыень сэгнээд ябаа hаа, зүб харгыhаа халихагүй байгаа бшуу.

Хүн гээшэ тэнгэри, хада уулын орой тээшэ тэгүүлhэндэл урагшаа хүсэлтэй ябаха ёhотой. Фильм соо харуулагдаhан үндэрнүүд гансал оршон тойронхи байгаали бэшэ. Энэ хадаа хүнэй ухаан бодолой, гүн сэдьхэлэй, урагшаа hанаатай хүнэй тэгүүлхэ, дабаха ёhотой дабаан гээшэ.

Ажабайдалай үндэрые, түрүүшын хүшэр хүндэ алхамые гаталхадаа, хүн бүдэрдэг. Ильястай болоhон ушар иимэ харгынуудай нэгэн.

Фильм соо документальна зүйлнүүд олон, Жэшээлхэдэ, Токтогульска ГЭС-эй барилга. Фильмдэ хабаадагшадай дунда кинодо түрүүшынхеэ наадаhан залуушуулшье олон. Фрунзе хотын уран hайханай училищидэ hуража ябаhан 16 наhатай Динара Чочунбаева Аселиин роль гүйсэдхэнэ. ГИТИС-эй Киргизэй студи байгша ондо дүүргэhэн Дюйнин Байтобетов Ильясые наадана. Тиихэдэ Киргизэй мэдээжэ актёр ба уран зурааша Сюйменкул Чокморов («Джамилядашье» хабаадаhан) Байтемирэй образ харуулаа.

Аселиин хоёрдохи үбгэн болоhон Байтемирэй роль удаан хадуугдамаар гэжэ hанахаар.

Тэрэ фильм соо харгы замай мастер гэжэ харуулагдана. Хадада ажаhуу... Хадын оройhoo урда... уhан, мүльhэн гэр бү... hөөнь тэрэниие хахас... Тиигэбэшье hаань Байтем... эндэhээ ябаагүй, Тянь-Шаньдаал үлөө, байгаал... үзэгдэлтэй тэмсэhээр лэ б... даг. Аян замшадай hаат... гүйн тула харгы замынь с... бэрлэнэ. Наhажаал болоh... шье hаа, hайхан сэдьхэл б... долтой Байтемир Асел... уулзажа, дуранай этигэл на... дабарида абтана.

— Эндэхи хүнүүд али... талаараа намда тон д... юм. Тянь-Шаниин хүн... абари зан, аяг заша... hайн мэдэхэб. Тии... Ч. Айтматовай Байтем... образые харуулхадаа, ө... өөрыгөө наадаhандал а... шуу байгаа, — гэжэ арт... С. Чокморов хөөрэнэ.

Фильмын бусад роль... та артистнууд Назира М... бетова (Кадича), Акы... Абдыкалыков (Алибек), Т... гун Бердалиев болон бус... наадана.

В. ТОКТОХОЕВА.

СПОРТ

40 мянган километр мотоциклаар

Магаданай областиин Нагаево портын хүдэлмэришэд Анатолий Сотник, Валерий Басов, Владимир Иванов, «Дальтехмонтаж» трестын электро-гагнуурша Владимир Гончаренко гэгшэд хоёр жэлэй урда тээ ээлжээтэ амаралтаяа абахадаа Эхэ орон соогуураа аяншалая гэлсэhэн байгаа. Тиин эдэнэр 40 мянган километр зайе марта hараhаа эхилээд, август hара хүрэтэр түгэсхэхөөр аян замаа эхилhэн байба.

Байгша оной мартын 11-нэй үглөөгүүр Нагаево портhoo аян замдаа мордоhон юм. Мүнөө эдэнэр Магаданай областиин, Яхадай АССР-эй Амарай, Шэтын областьнуудай газар дайда шэнжэлээд ябана. Тиихэдээ эдэнэр 12 үдэрэй туршада дүн хамтадань таба мянгаhаа дээшэ километр гаталба.

— Аян замдаа яhала hайн ябанабди. Зүгөөр Яхадай АССР-эй Алдан хото шадар ябахадамнай аяар 56 градус хүйтэн байба. Одоол ёhотой хүйтэн гээшые үзөөбди, — гэжэ тэдэнэр хүхилдэнэ.

О. ЦЫБИКОВ.

НҮҮРhЭШЭДТЭ АЙЛШАЛБА

Улаан-Үдэ — Гусиноозерск гэлэн маршрудаар авиационно заводой 28 комсомолшууд урилдаба. Тэдэнэй дунда hургуулиин, авиационно техникумэй hурагшад, заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд олон.

hонирхолтой энэ маршрудта 13 басагад хабаадалсаhан байна.

«Габшагай барилгын комсомолнууд болон залуушуулда» гэhэн бэшэгтэй дурасхаалай улаан тугхан авиазаводой спортсменүүд Гусиноозерскын хүдэлмэришэдтэ сугларагшадай нэрьемэ альга ташалган доро барюулаа.

Урилдаанда хабаадалсаhан спортсменүүдые хотын ажалшад халуунаар угтажа абаа. Айлшаар ерэhэн заводой спортсменүүд Гусиноозерскын залуушуултай уулзалга үнгэргэхэдөө, заводойнгоо ажабайдал, хүдэлмэри тухай, юлэдэхи табан жэлэй шиидхэхы, гурбадахи жэлдэ ямар түсэб абаhан, мүн Буряадай АССР-эй байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаhан тухайгаа дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө.

Айлшад Гусиноозерскын ГРЭС, Холбоолжоной уурхай ошожо хараhан. Сурхайта нуурай эрьедэхи аяншалагшадай баазада амарhан байна.

И. МАЛЬЦЕВ.

СПОРТ — СПОРТ

ИЛАЛТА ТУЙЛАХААР НАЙДАНАБДИ

Шайбатай хоккейгээр дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн байгша оной мартын 31-hээ апрелиин 15 болотор Москвада болохо юм. Эндэ Чехословакиин суглуулагдамал командын гэшүүд дэлхэйн чемпион гэhэн нэрээ алдахагүй хүсэлэнтэй. (Тиимэ нэрэ зэргэдэ Совет ороной, Канадын хоккеистнүүд урдань хүртөө hэмнай.) Дэлхэйн 11, Европын 14 удаа чемпион болоhон манай ороной хоккеистнүүд энэ нааданда дуратайшуулаа баясуулха бээ гэжэ hанагдана.

Дэлхэйн, Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө 1957 ондо үнгэргэгдэhэн наадан тухай эндэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Тиихэдэ СССР-эй суглуулагдамал командада манай ороной ветерануудд — мүнөө ахалагша тренер Всеволод Бобров, мүн Павел Жибуртович, Евгений Бабич, Александр Уваров болон бусад наадаhан юм. Би дүршэл ехэтэй болоhон эдэнэртэй суг наадаха золтой байhан хүм.

Ороной суглуулагдамал командада түрүүшынхеэ абтаhан би Японой суглуулагдамал командатай наадалсаа hэм. Тиин бидэнэр уулзалгаяа 16:0 тоотойгоор шүүжэ, би хоёр шайба сохижо оруулалсаhан байгааб. Энэ наадан hаял ашаглалгада үгтэhэн спортын ордон соо үнгэргэгдэhэн юм.

...Мүнөө ороноймнай суглуулагдамал командада үниинэй хоккеистнүүд гэхэдэ, хоёрхон хүн үлэбэ. Эдэнэрнай Кузькин, Рагулин хоёр болоно. Байгша ондо наадаха суглуулагдамал командын гэшүүд бултадаа уласхоорондын уулзалга үнгэргэhэн, дүршэлтэй спортсменүүд юм. Ороной суглуулагдамал командын тренернүүд В. Бобров, Б. Кулагин гэгшэд наадаха хоккеистнүүдээ тодоруулаадүй байна. Нэрэ солодоо хүрэжэ наадамаар, шадамар бэрхэ хоккеистнүүд манайда олон болонхой гэжэ хэлэхэ байнаб.

Декабрь, январь hарануудта манай ороной суглуулагдамал командын США-да үнгэргөөд ерэhэн наадaнай дүн, мүн бусадшье уласхоорондын уулзалганууд энээниие гэршэлжэ үгэнэ. СССР-эй суглуулагдамал командада эрхим hайнаар наадажа шадаха хоккеистнүүд олон. Тэдэнэй нэгэн — вратарь Третьяк, хамгаалагшад Лутченко, Ляпкин, Гусев, Рагулин, Кузькин, Васильев, добтолэгшод Харламов, Якушев, Петров, Шадрин, Михайлов, Мальцев, Мартынюк, Викулов гэгшэд болоно.

Мүнөө манай командын гэшүүдтэй ана-мана тулалдамаар Чехословакиин команда гэжэ тоологдодог. Эдэнэр 1972 ондо наадаhан бүридэлөөрөө эхилхэ нааданда хабаадалсаха юм. Энээнhээ гадна, Чехословакиин командада Мартинец — И. Новак — Штясны гэhэн гурбан бэрхэ хоккеист нэмэжэ оруулагдаа.

Швециин суглуулагдамал команда тухай мүнөөдөө юушье нэмэжэ хэлэхэ аргагүйб. Зүгөөр хоккейн ёhотой эзэд болоhон мастернууд Стернер, С. Карлссон, Викберг, Хаммарстрем, Лундстрем, аха дүү Абрахамссонтон гэгшэд эндэ бии. Тиин бидэнэр «Тре Крунур» клубай командада хүндэтэйгөөр хандаха ёhотойбди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ Финляндиин команда манай ороной суглуулагдамал командые түрүүшынхеэ шүүгээ, hэмнай. Тиигэбэшье hаа, эдэнэр дүрбэдэхи hуурихаа дээшээ гаража шадахагүйл ха. Зүгөөр эдэнэр ямаршье командада хүлеэгдээгүйхэн бэлэг барижа магад.

hүүлэй үедэ Польшын суглуулагдамал команда яhала hайн амжалта туйлана. Мүнөө эдэнэрэй тренерээр манай ороной хоккеист А. Егоров хүдэлнэ. Нёдондо хабар Бухарестдэ «Б» бүлэгтэ наадаhан эдэнэр Саппоро хотодо үнгэргэгдэhэн нааданда мүнгэн медальда хүртэhэн Америкын хоккеистнүүдые шүүхэдээ, түрүү hуури эзэлжэ, дээдэ класста наадаха эрхэ олоhон байгаа. Тиин Москвада үнгэргэгдэхэ нааданда «А» бүлэгтөө үлэхын тула ФРГ-гэй хоккеистнүүдтэй тулалдажа гараха болоно.

Минии hанахада, түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн нааданда хүсэ хэрэглэжэ наадалаг гурим үлүү байха зэргэтэй.

Манай ороной суглуулагдамал командын хоккеистнүүд Москвада үнгэргэгдэhэн наадан бүхэндэ хододоо бэлэдхэл hайнтай, шүүжэ гарахаар бэеэ зэhэнхэй байдаг гээшэ. Тиин мүнөөшье эрхим hайнаар наадажа, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүрэмэ мэргэжэл шадабаряа харуулха ёhотой гэжэ hанагдана.

Константин ЛОКТЕВ,
спортын габьяата мастер, дэлхэйн гурба удаа чемпион.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО — ХИЛЫН ЦААНАhАА

БАНГИ

Совет правительствада баяр хүргэнэ

ТАСС

Нииислэлэй университедтэ табигдаха пуралсалай-лабораторно түхеэрэлгэ СССР-hээ бэлэг болгон абахадаа, Түбэй-Африкын Республикын президент генерал Жан-Бедэль Бокасса Советскэ Союзай правительствада гүнзэгы баяр баясхалан хүргэбэ.

Советскэ Союз Түбэй-Африкын Республика хоёр хани халуун барисаатай, ашa үрэ ехэтэй харилсаа холбоотой юм гээд президент мэдүүлээ. Экономическа гээгдэлhээ дары түргөөр гарахын тула залуу гүрэндэ шухала хэрэгтэй национальна кадрнуудые бэлдэхэдэнь, ЦАР-та СССР ехэ туhа хүргэнэ.

БЕЙРУТ

„СССР-эй хараа бодолые үндэрөөр сэгнэнэбди"

ТАСС

«Империализмда, сионизмда эсэргүүсэн тэмсэгшэ Палестинын араб арадай үнэн зүб тэмсэлые дэмжэдэг Советскэ Союзай харaa бодолые манай арад үндэрөөр сэгнэнэ», — гэжэ Палестиные сүлөөлхэ эмхиин гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Я. Арафадай телеграмма дотор хэлэгдэнэ. Палестинын араб арадай тэмсэлтэй hанал нэгэдэн дэмжэхэ уласхоорондын үдэртэй дашарамдуулан, абаhан амаршалгадаа харюу болгожо, Я. Арафат Ази, Африкын оронуудтай hаналга нэгэдэлгын комитедтэ телеграмма эльгээ.

РЮМЕЛАНЖ

НЭГЭДЭЛДЭ УРЯАЛНА

ТАСС

Люксембургын Коммунис партиин XXI съезд мартын 24—25-да эндэ боложо дүүрэбэ. КПЛ-эй ЦК-гай политическэ тоосоон тушаа делегадууд үгэ хэлэхэдээ, ажалшадай эрилтэнүүдые хангахын түлөө, монополист капиталай дарлалта мүлжэлгэдэ эсэргүү тэмсэлдэ хүсэеэ нэгэдүүлхэ талаар партиин харaa шугам hайшааhан байна.

Марксизм - ленинизмын үзэл суртална, пролетарска интернационализмын ёhо гуримуудта партиин үнэн сэхэ байhые съезд батална.

Уласхоорондын коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэл хадаа капитализмда ба хархис хүсэнүүдтэ эсэргүү, социализмын илан мандахын түлөө манай тэмсэлдэ амжалта туйлаха шухала эрхэ нүхэсэл болоно гээд Люксембургын Коммунис партиин түрүүлэгшэ Д. Урбани съезд дээрэ хэлэhэн байна.

Мүнөө үедэ ороной демократическа ба түрүү үзэлтэй хүсэнүүдтэй хамтаржа, коммунистнуудай ажал ябуулхада таарамжатай байна гээд съездын шиидхэбэринүүд дотор хэлэгдэнэ.

Партиин Центральна Комитет ба бусад албан зургаание съездын делегадууд hунгаа. Доминик Урбани Люксембургын Коммунис партиин түрүүлэгшээр дахин hунгагдаа.

ПАРИЖ

Франциин эб найрамдалай тала баригшадай мэдүүлгэ

ТАСС

Политическэ үзэл бодолойнгоо түлөө Сайгоной түрмэнүүдтэ тамалагдан зобоогдожо байгшадай хуби заяан тушаа hанаагаа зобожо байhанаа Эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэ Францин национальна совет мэдүүлбэ.

Париждахи хэлсээнэй баталагдаhанhаа хойшо хоёр hарын үнгэрөөд байхада, сайгон захиргаанай түрмэдэ хаагдахаар байhан хүнүүдэй байдал тушаа дэлхэйн олониитэ hанаагаа зобожо байhан тухайдаа элирхэйлнэ гээд Соведэй мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Париждахи хэлсээнэй бүрин бэелүүлэгдэхын түлөө тэмсэхыень эб найрамдалай түлөө Францидахи хүдэлөөн дэлхэйн олониитые уряалба. Энэ мэдүүлгэ США-гай посольстводо, сайгон захиргаанай Париждахи консульстводо дамжуулагдаа.

ХАНОЙ

РЮВ-эй МИД-эй МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Урда Вьетнамай Арадай сүлөөлэлгын зэбсэгтэ хүсэнүүд Куангчи провинцидахи Кхесанида ракетнэ түхеэрэлгэнүүдые тодхонхой, «эдэ сэрэгэй бэхилгэнүүдтэ эсэргүү хэмжээнэй абтаа hаань, аюул тохёолдожо магад байна» гэжэ пентагоной түлөөлэгшэ мартын 23-да мэдүүлээ гээд РЮВ-эй МИД-эй түлөөлэгшэ тэмдэглэнэ. Пентагоной түлөөлэгшын энэ мэдүүлгые Урда Вьетнамай Республикын Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэд эрид буруушааба.

Дэлхэйн үргэн олониитые мэхэлжэ, Вьетнамай асуудалаар Париждахи хэлсээндэ зүрнишэжэ байhан США-гай, сайгон захиргаанай харата ябуулгануудые далдалха зорилготойгоор Холбоото Штадууд иимэ худал хуурмаг үгэ тараана гэжэ РЮВ-эй МИД-эй мэдүүлгэ дотор хэлэгдэнэ.

Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал hэргээхэ тухай хэлсээе РЮВ-эй ВРП хэлбэришэгүй бэелүүлхэ зуурaa, энэ хэлсээе эбдэhэн США-гай, сайгон захиргаанай али бүхы харата хэрэгүүдые элирүүлхэ зорилго табина гээд МИД-эй түлөөлэгшын мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ.

ПАРИЖ

ПАРИЖДА БОЛОhОН ЗАСЕДАНИ

ТАСС

Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын ба сайгон захиргаанай делегацинуудай хоорондохи зүбшэлэлгын гурбадахи заседани мартын 26-да Париж шадарай Сель Сен-Клу гэжэ багахан хотодо болобо.

Урда Вьетнамhаа сэрэгүүдээ гаргалгаяа зогсоохо гэhэн Холбоото Штадуудай шиидхэбэри Вьетнамдахи дай болюулха, амгалан байдал hэргээхэ тухай Париждахи хэлсээе бүдүүлигээр эбдэhэн ушар, вьетнам арадай национальна гол эрхэнүүдтэ хамааралсаhан ябадал болоно гээд Урда Вьетнамай Республикын Революционно саг зуурын правительствын делегациин толгойлогшо, Нгуен Ван Хиеу заседаниин эхилхын урдахана мэдүүлбэ. Гэхэ зуура, Урда Вьетнамай сүлөөлэгдэhэн нютагуудта сайгон захиргаан сэрэгэй ябуулгануудые хэжэ үргэлжэлhөөр гэжэ Нгуен Ван Хиеу хэлээ.

ВАШИНГТОН

Президентын шиидхэбэри

ТАСС.

Вьетнамдахи дай болюулха ба амгалан байдал hэргээхэ тухай Париждахи хэлсээнэй үндэhөөр американ сэрэгүүдые Урда Вьетнамhаа гаргалгаяа мартын 28-да дүүргэхэ ёhотой байhан аад, тэрэнээ зогсоохо гэhэн шиидхэбэри США-гай президент абаа гээд Сагаан байшангай түлөөлэгшэ мартын 25-да мэдүүлээ.

Париждахи хэлсээ бэелүүлгээ хойшолуулhан шалтагаа сагааруулхые оролдон, Лаосто плендэ абтаhан американ 9 хүниие сүлөөлхэ эрилтэ табиба.

ВАШИНГТОН

ООН-ой ёhо гурим эбдэнэ

ТАСС

Урда-Африкын Республикын хархис засагаархидые, Португалиин колонизаторнуудые Холбоото Штадууд буу зэбсэгээр хангана гээд Африкын гүрэнүүдэй хэрэгүүдые эрхилдэг түлөөлэгшэдэй палатын комисси элирүүлhэн байна. ООН-ой шиидхэбэринүүдтэ зүрюу харша политика бэелүүлхэдээ. Африкын арадуудай национальна-сүлөөрэлгын хүдэлөөе дараха гэhэн ябуулга хэнэ гэжэ конгрессменүүд, ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэд тэмдэглээ.

Африка түбиин сагаан арhата үсөөнхидэй правительствануудта США реактивна самолёдуудые, вертолёдуудые худалдаха байна гэжэ ниитын эмхиин — Африкын гүрэнүүдэй хэрэгүүдые эрхилдэг американ комитедэй хүтэлбэрилэгшэ У. Бут мэдүүлбэ.

Африкын ба Зүүн-Урда Азиин оронуудай хэрэгүүдые эрхилхэ талаар оборонын министрэй туhалагшын орлогшо Дж. Нойес үгэ хэлэхэдээ, эдэ баримтануудые буруушаахаар hэдэhэн байна. Хойто Атлантиин нэгэдэлэй ябуулгын үндэhөөр Холбоото Штадууд зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр Португалиие хангана гэжэ тэрэ баталаа.

Зүгөөр, У. Бутын баримтануудай ёhoop, hүүлэй жэлнүүдтэ сэрэгүүдые иншэ тиишэнь хаяхын тула «Боинг-747» түхэлэй самолёдуудые Африкын гүрэнүүдтэ США худалдана.

Африка түбиин үндэhэн зоной национальна-сүлөөрэлгын тэмсэлые дарахын тула Холбоото Штадууд зэбсэг хэрэгсэлнүүдээр расис правительствануудые хангана гээд У. Бут тэмдэглэбэ.

ПАРИЖ

Ажалшадые нэгэдүүлхын түлөө

ТАСС

Национальна суглаан... hаяхан үнгэргэгдэhэн hун... галтын дүнгүүдые Ажал... бүгэдэ ниитын конфеде... циин национальна конфеде... ральна бюро Парижда боло... hон заседани дээрэ согсол... бо.

Ажалшадай үмэнэ шэ... харaa түсэбүүдые нэ... зүүнэй үзэлтэй хүсэнү... дэй нилээд ехэ д... жэлтэ тухай hунгалт... дүнгүүд гэршэлнэ гэ... ВКТ-гэй бюро тэмдэгл... Ажалшадые үргэнөөр нэгэ... дүүлжэ, тэмсэлэй гол з... рилгонуудые тодорхойлх... тула зүбшэлгэнүүдые ү... гэргэхэ шухала гэжэ тэр... зааhан байна гээд ВКТ-г... генеральна секретарь Ж... Сеги, эндэ болоhон пресс... конференци дээрэ үгэ хэл... хэдээ мэдээсэ.

Эхэнэрнүүдэй хүдэлм... риин асуудалнууд ба пр... мышленна ехэ предприят... нууд тушаа национальна... конференцинүүдые үнгэрг... хөөр шиидхэгдээ.

Ажалшадай hаналаа н... гэдэлгын уласхоорондо... үдэрые — Майн нэгэн... hайндэрые профсоюзай н... дэлэй уряа доро үнгэрг... гэжэ ВКТ ороной бүхы проф... союзуудта хандаба.

САНТЬЯГО

Чилиин президентын зүбшэлгэнүүд

ТАСС

Правительствын шэнэд... хубилгагдахаяа байhа... дашарамдуулан, Чилиин пре... зидент Сальвадор Альенд... Арадай нэгэдэлдэ ородог пар... тинуудай түлөөлэгшэд... зүблөө үнгэргэбэ.

Радио, телевидениин м... дээсэлнүүдэй ёhoop, мини... стрнүүдэй кабинедэй шэ... бүридэл hаяар соносхогдо...

ЛОНДОН

Англидахи буhалгаанууд

ТАСС

Англида буhалгаанай т... дэлөөн улам үргэдэнэ. Ара... та зүрюу харшаар консер... торнуудай правительств... бэелүүлжэ байhан политик... хүдэлмэришэн ангиин от... дууд эрид буруушаана.

Ажалшадай салин хүл... ахир тулюур хэмдэнь б... гаха гэпэн правительстве... политика буруушаажа, н... циональна буhалгаа үнгэр... хэ уряатайгаар горнягууд... национальна профсою... Шотландиин таhагай деле... дууд Эдинбургда үнгэр... дэhэн конференци д... Шотландиин бүхы шахт... нуудта хандаба.

Засагаархидай зан... хэды хээшье hаань, оро... 310 больницын, госпита... хүдэлмэрилэгшэд са... хүлhыень дээшэлүү... эрилтэ табин, дүрбэдэ... делиеэ буhалгаалжа б... Финансын ба ниитын а... далай талаар тредюнио... дай Британиин конгре... генеральна Соведэй ком... Майн нэгэниие буhалгаа... үдэр болгохые заседани д... рээ соносхоо.

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефон...

г. Улан-Удэ, ул. Л... на 35. Телефоны: реда... ра — 54-54, приёмна... 54-93, зам. редактор... —68-08, зам. редактор... 62-62, отв. секретар... 5 0-5 2, секретар... — 66-76, отделы: ... тийной жизни — 60... сельского хозяйства—6... 63-86, пропаганды и ... ции — 56-23, промышле... сти и строительства—6... советского строительств... быта — 69-58, культур... школ — 60-21, писем ... селькоров — 67-81, ... мации — 34-05, обществен... ная приёмная — 56-62... шинное бюро — 57-6... толаборатория — 3341.

ХҮДӨӨГЭЙ ШАТАРШАДАЙ ТУЛАЛДААН

ЗАКАМЕНСК. **(Манай штатнабэшэ корр. Ш. Бакшеев).** Хүдөөгэй «Урожай» бүлгэмэй спортсменүүдэй дунда шатараар өөр хоорондын, мүн командаараа республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эндэ эхилбэ. Мүрысөөндэ Ивалгын гидромелиоративна техникумэй, «Бурятгражданпроект» институдай, Баргажанай, Улаан-Үдын нэгэ-нэгэ, Захааминай, Түнхэнэй аймагуудай хоёр-хоёр командаанууд хабаадалсана.

Нааданай түрүүшын үдэр Баргажанай аймагhаа ерэhэн шатаршад Ивалгын гидромелиоративна техникумэй командые 3:0 тоотойгоор шүүhэн байна. Спортын мастерта кандидат Николай Галданов техникумэй hуралсалай таhагые даагша Тулохоновтой наадахадаа, абаhаар тугшараа. Юуб гэхэдэ, тэрэ наймадахи ябадалаа буруугаар хэжэ, тэмээгээ алдаха баатай болоо. Тиибэшье саашадаа болгоомжотойхоноор наадажа, тэнсэхэ гэжэ hанамаар партидаа шүүжэ гараа.

Захааминай, Түнхэнэй аймагуудай нэгэдэхи командын шатаршад хоёрдохи командануудайнгаа шатаршадые 2,5:0,5, 3:0 гэhэн тоотойгоор шүүhэн байна.

Мүрысөөнэй хоёдохи үдэр Түнхэнэй аймагай нэгэдэхи командын шатаршад Ивалгын гидромелиоративна техникумэй спортсменүүдые 3:0, «Бурятколхозпроект» гэжэ проектнэ институдай команда Захааминай хоёрдохи командые 3:0, Захааминай нэгэдэхи командань Түнхэнэй хоёрдохи командын шатаршадые 3:0 тоотойгоор шүүбэ. Мүн энэ үдэр Баргажанай аймагай команда Улаан-Үдын аймагай шатаршадые 2,5:0,5 тоотойгоор шүүгээ.

Хоёр нааданай удаа 6—6 очкотой болоhон «Бурятколхозпроект» институдай, Түнхэнэй аймагай нэгэдэхи командаанууд түрүүлжэ эхилбэ. Баргажанай, Захааминай нэгэдэхи командаанууд тус тустаа 5,5—5,5 очкотой болобо.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита» харуулна:

19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — Үнгэтэ телевидени, «Түрэл аялганууд». 20.00 — «Гиперболоид инженера Гарина» — уран hайханай фильм 21.30 — Уран зохёолой хөөрэлдөөн. «Уран зохёолшо ба табан жэл». Поэт А. Сурков хөөрэлдөө үнгэргэнэ. 22.20 — Забпарлалга. 22.30 — «Уласхоорондын панорама». 23.00 — «Опереттын үдэшэ». Оффенбахай оперетэнүүдhээ хэhэгүүд. 24.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Түсэбтэйгөөр, бодомжотойгоор, ашa үрэтэйгөөр» — түрүү бэшэг. «Үтэгжүүлгэдэ иимээр хандажа болохо аал?» — «Правда Бурятии» газетын, арадай хиналтын комитедэй шалгалта. Хонидой түл абалга тухай материалнууд.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Эмхидхэгшэ, хүмүүжүүлэгшэ» — Бэшүүрэй хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй научно-практическа аймагай конференциhээ хэпэн тоосоон. Редакцида ерэhэн бэшэгүүдhээ. «Хото, тосхонуудай үндэр соёлой түлөө» — суглуулбари.

Гурбадахи хуудаhанда. Залуу хүдэлмэришэнэй hуралсал тухай материал. Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Культурна ажабайдалай хронико. Спортын hонин.

САГАЙ УЛАРИЛ

Республикадамнай мүнөөдэр үүлэтэйшэг байха. Байгал шадар зарим газарнуудта саhан орохо, бусад газарнуудаар саhан орохогүй. Баруун тээhээ секундын 5—9 метр хүсэтэйгөөр hалхилха, 2—6 градус дулаан байха. Байгалай хойто эрьеэр, хойто аймагуудаар 2 градус хүйтэнhөө 2 градус хүрэтэр дулаан болохо. Улаан-Үдэдэ hуниндөө 10—12 градус хүйтэн, үдэртөө 3 градус хүйтэнhөө 2 градус хүрэтэр дулаан байха.

Мартын 29—30-да үүлэтэйшэг байха, шииг нойтон орохогүй. Баруун тээhээ секундын 5—10 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. hуниндөө 5-10 градус хүйтэн, үдэртөө 2—7 градус дулаан, хойто аймагуудаар ба Байгалай хойто эрьеэр hуниндөө 12—17 градус хүйтэн, үдэртөө 3 градус хүйтэнhөө 2 градус хүрэтэр дулаан болохо.

● «БУРЯАД ҮНЭН» ● 1973 оной мартын 28. ● 4-дэхи хуудаhан ● Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н.04396. Заказ №